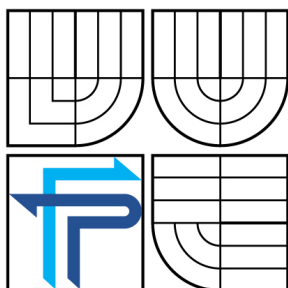

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ
BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

FAKULTA PODNIKATELSKÁ
ÚSTAV EKONOMIKY

FACULTY OF BUSINESS AND MANAGEMENT
INSTITUTE OF ECONOMICS

MOŽNOSTI FINANCOVÁNÍ PROJEKTŮ OBCE ZAŠOVÁ

POSSIBILITIES OF PROJECTS FINANCING IN MUNICIPALITY ZAŠOVÁ

DIPLOMOVÁ PRÁCE
MASTER'S THESIS

AUTOR PRÁCE
AUTHOR

Bc. LUCIE MIKOŠKOVÁ

VEDOUcí PRÁCE
SUPERVISOR

Ing. TOMÁŠ HERALECKÝ, Ph.D.

BRNO 2009

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Mikošková Lucie, Bc.

Podnikové finance a obchod (6208T090)

Ředitel ústavu Vám v souladu se zákonem č.111/1998 o vysokých školách, Studijním a zkušebním řádem VUT v Brně a Směrnicí děkana pro realizaci bakalářských a magisterských studijních programů zadává diplomovou práci s názvem:

Možnosti financování projektů obce Zašová

v anglickém jazyce:

Possibilities of Projects Financing in Municipality Zašová

Pokyny pro vypracování:

Úvod

Vymezení problému a cíle práce

Teoretická východiska práce

Analýza problému a současné situace

Vlastní návrhy řešení, přínos návrhů řešení

Závěr

Seznam použité literatury

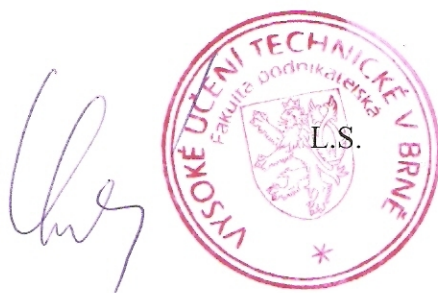
Přílohy

Seznam odborné literatury:

- DOČKAL, V. Šest let regionální politiky v ČR. 1.vyd. Brno: Masarykova univerzita. 2006. 115 s. ISBN 80-210-3983-3
- KLÍMOVÁ, V. Regionální podpora podnikání. 1.vyd. Brno: Masarykova univerzita. 2007. 145 s. ISBN 978-80-210-4399-2
- MAREK, D., KANTOR, T. Příprava a řízení projektů strukturálních fondů Evropské unie. 1.vyd. Brno: Společnost pro odbornou literaturu, o.s.. 2007. 208s. ISBN 978-80-87029-13-8
- WOKOUN, R. Strukturální fondy a obce I. 1. vyd. Praha: ASPI, a.s. 2006. 146 s. ISBN 80-7357-138-2

Vedoucí diplomové práce: Ing. Tomáš Heralecký, Ph.D.

Termín odevzdání diplomové práce je stanoven časovým plánem akademického roku 2008/09.

Ing. Martin Slezák
Ředitel ústavu

doc. RNDr. Anna Putnová, Ph.D., MBA
Děkanka fakulty

V Brně, dne 25.3.2009

Abstrakt

Diplomová práce pojednává o možnostech financování projektů územně samosprávných celků, převážně prostřednictvím strukturálních fondů EU. Cílem této diplomové práce je nalezení možností získání finančních prostředků na financování investičních projektů obce Zašová, se zaměřením na realizaci projektu - Výstavba nového kulturně-spoločenského centra v Zašové. Výsledné návrhy by měly navazovat na předchozí výsledky provedených analýz a také na získané teoretické poznatky v oblasti možnosti financování projektů územně samosprávných celků.

Summary

Master's thesis discusses possibilities of financing municipality projects mainly through EU structural funds. Goal is to find possibilities of obtaining financial means for investment projects in municipality Zašová, concentrated on project "Build of new civil center". Final proposal should follow previous analyses and theoretical knowledge of possibilities of municipality projects financing.

Klíčová slova

Regionální politika EU, Regionální operační program, Tématické operační programy financování projektů, rozpočet obce, zadluženost obce, soběstačnost obce

Keywords

EU Regional Policy, Regional Operations Plan, Thematic Operations Plans, project financing, Municipality budget, Indebtedness of the municipality, Self-sufficiency of the municipality

Bibliografická citace VŠKP dle ČSN ISO 690

MIKOŠKOVÁ, L. *Možnosti financování projektů obce Zašová*. Brno: Vysoké učení technické v Brně, Fakulta podnikatelská, 2009. 93 s. Vedoucí diplomové práce Ing. Tomáš Heralecký, Ph.D.

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že předložená diplomová práce je původní a zpracovala jsem jí samostatně. Prohlašuji, že citace použitých pramenů je úplná, že jsem v práci neporušila autorská práva (ve smyslu zákona č. 121/2000 Sb. O právu autorském a o právech souvisejících s právem autorským).

V Brně, dne 20. května 2009

.....

Podpis

Poděkování

Chtěla bych tímto poděkovat panu Ing. Tomášovi Heraleckému, Ph.D. za jeho cenné připomínky a rady při vypracování mé diplomové práce.

Dále bych chtěla poděkovat pracovníkům Obecního úřadu v Zašové za ochotu při konzultacích týkajících se mé diplomové práce a za poskytnuté informace.

Obsah

ÚVOD.....	9
1 VYMEZENÍ PROBLÉMU A CÍLE PRÁCE.....	10
2 SOUČASNÁ ANALÝZA OBCE.....	12
2.1 Základní informace o obci.....	12
2.2 SWOT analýza obce.....	15
2.3 Analýza finanční situace obce.....	18
2.3.1 Ukazatelé autarkie – soběstačnosti obce.....	19
2.3.2 Ukazatel dluhové služby.....	22
2.4 Analýza rozpočtu obce.....	25
2.4.1 Příjmy rozpočtu.....	25
2.4.1.1 Daňové příjmy.....	27
2.4.1.2 Nedaňové příjmy.....	28
2.4.1.3 Kapitálové příjmy.....	29
2.4.1.4 Dotace.....	29
2.4.2 Výdaje rozpočtu.....	32
2.4.3 Úvěry obce.....	34
2.5 Analýza dosavadního financování investičních projektů obce.....	35
2.6 Souhrnné zhodnocení hospodaření obce.....	37
3 TEORETICKÁ VÝCHODISKA PRÁCE.....	39
3.1 Možnosti financování projektů.....	39
3.1.1 Vlastní finanční prostředky.....	40
3.1.2 Úvěr.....	40
3.1.3 Dotace z kapitol státního rozpočtu.....	41
3.1.4 Dotace ze strukturálních fondů EU	42
3.1.5 Ostatní dotace.....	42
3.1.6 Využití grantů z nadačních fondů.....	44
3.1.7 Spolufinancování s podnikatelským subjektem	44
3.2 Regionální politika Evropské unie.....	45
3.2.1 Regiony pro regionální politiku.....	46
3.2.2 Nástroje regionální politiky.....	47
3.2.3 Cíle regionální politiky.....	48
3.2.4 Proces získání finanční podpory z fondů EU.....	49
3.2.5 Stav čerpání z evropských fondů k 3. 4. 2009.....	52
3.3 Tématické operační programy	52
3.3.1 Operační program Doprava.....	53
3.3.2 Operační program Životní prostředí.....	53
3.3.3 Operační program Podnikání a inovace.....	54
3.3.4 Operační program Výzkum a vývoj pro inovace.....	54
3.3.5 Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost.....	55
3.3.6 Operační program Vzdělání a konkurence schopnost.....	55
3.3.7 Operační program Technická pomoc.....	56
3.3.8 Integrovaný operační program.....	56
3.4 Regionální operační programy.....	57
3.4.1 Regionální operační program NUTS II Střední Morava.....	57

4 PRAKTICKÁ A NÁVRHOVÁ ČÁST.....	59
4.1 Návrhy financování stávajících projektů obce Zašová.....	60
4.1.1 Získané dotace v letech 2009 a 2010.....	61
4.1.2 Financování projektů.....	63
4.1.2.1 Financování z vlastních zdrojů.....	63
4.1.2.2 Financování pomocí dodavatelské firmy.....	65
4.1.2.3 Financování pomocí úvěru.....	65
4.2 Řešení středu obce Zašová.....	70
4.2.1 Varianta - Financování stávajícího projektu z OP podnikání a inovace.....	71
4.2.2 Varianta - Financování stávajícího projektu z ROP Střední Morava.....	72
4.2.3 Varianta - Přestavba starého společenského sálu s restaurací.	72
4.2.4 Varianta - Rozdělení projektu na etapy.....	73
4.2.4.1 1. Etapa – demolice starého kulturního objektu.....	74
4.2.4.2 2. Etapa – výstavba nového kulturního zařízení bez restaurace.....	74
4.2.4.3 3. Etapa – vybavení objekt	78
4.2.4.4 4. Etapa – výstavba restauračního zařízení.....	79
4.2.4.5 5. Etapa – dořešení návsi	79
4.3 Shrnutí řešení středu obce.....	80
4.3.1 Optimistická varianta	81
4.3.2 Pesimistická varianta.....	82
ZÁVĚR.....	84
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	86
SEZNAM ZKRATEK.....	89
SEZNAM GRAFŮ, OBRÁZKŮ, SCHÉMAT A TABULEK.....	90
SEZNAM PŘÍLOH.....	91

ÚVOD

V České republice existuje mnoho subjektů, které nejsou zakládány za účelem dosažení zisku, ale za účelem poskytování veřejných statků pro obyvatelstvo. Do této skupiny můžeme zařadit také územně samosprávné celky, jako jsou obce a kraje.

Příjmy těchto územně samosprávných celků jsou tvořeny daňovými příjmy, nedaňovými příjmy, kapitálovými příjmy a v neposlední řadě také dotacemi. Výše daňových příjmů závisí na rozpočtovém určení daní, o kterém se v posledních letech hodně diskutuje. Od roku 2010 by měl vstoupit v platnost nový systém rozdělování daňových výnosů, který má přinést vyšší daňové příjmy zejména menším obcím. Celkové příjmy převážně menších územně samosprávných celků jsou v dnešní době tak malé, že mnohdy sotva stačí na pokrytí jejich běžných výdajů, někdy ani to ne. Proto musí tyto územně samosprávné celky hledat i jiné zdroje příjmů, které by jim umožnily realizovat nové investiční a rozvojové projekty.

Po vstupu České republiky do Evropské unie získala naše země možnost čerpat finanční prostředky z fondů evropské unie. Jedním z nejvýznamnějších nástrojů politiky hospodářské a sociální soudržnosti evropské unie jsou tzv. strukturální fondy, prostřednictvím kterých jsou vypláceny finanční prostředky na realizaci cílů této politiky. Politika hospodářské a sociální soudržnosti se zaměřuje na snižování rozdílu v životní úrovni obyvatel a na vyvážený ekonomický a sociální vývoj jednotlivých regionů EU.

V roce 2007 vstoupila Česká republika již do druhého programového období, ve kterém má možnost čerpat finanční prostředky z evropských fondů ve výši 725,7 miliard Kč až do roku 2013. O tyto finanční prostředky z velké části žádají především územně samosprávné celky, které mají zpravidla oproti podnikatelským subjektům zvýhodněné podmínky především v procentuální výši poskytovaných dotací.

1 VYMEZENÍ PROBLÉMU A CÍLE PRÁCE

Hlavním cílem této diplomové práce je nalezení možností získání finančních prostředků na financování investičních projektů obce Zašová, zejména se zaměřením na realizaci projektu „Výstavba nového kulturně - společenského centra“ v Zašové. Tento projekt je velmi nákladný a v posledních 20-ti letech se obci jeho realizace z důvodu nedostatečných finančních prostředků nezdařila. Hlavním požadavkem této práce je využití jejich výsledků v praxi a její přínos pro řešení financování obecních staveb. Pro úspěšnou realizaci tohoto hlavního cíle bylo potřeba stanovit jednotlivé dílčí cíle.

Jako první dílčí cíl jsem si určila provést posouzení současné i minulé finanční situace obce Zašová pomocí vybraných metod finanční analýzy a analýzy příjmů a výdajů rozpočtu. Na základě této komplexní analýzy zjistím, jak obec hospodaří se svým rozpočtem a kolik finančních prostředků má k dispozici na realizaci budoucích rozvojových projektů obce.

Dalším cílem je zanalyzovat dosavadní financování investičních projektů obce Zašová. Tato analýza by měla určit, z jakých zdrojů byly dosavadní investiční projekty financovány. A následně vést k odhalení nedostatků a návrhu jak tyto nedostatky případně v dalších letech odstranit.

Mezi dílčími cíli určitě nesmí chybět získání teoretických poznatků v oblasti možnosti financování investičních projektů územních samosprávných celků. Tyto teoretické poznatky budou následně využity při zpracování praktické části této práce.

Jako poslední dílčí cíl a zároveň ten nejdůležitější jsem si určila zpracování návrhu na financování projektu „Výstavba nového kulturně-společenského centra“ v Zašové. Tento cíl by měl navazovat na předchozí výsledky provedených analýz a také na získané teoretické poznatky v oblasti možnosti financování projektů územně samosprávných celků.

Jednotlivé dílčí cíle by měly být zachyceny v následujících kapitolách této diplomové práce.

Druhá kapitola obsahuje základní informace o obci Zašová a zhodnocení finanční situace dané obce pomocí vybraných ukazatelů finanční analýzy a analýzy příjmů a výdajů rozpočtu. Mezi metody používané v této práci patří zejména SWOT analýza, analýza soběstačnosti obce, analýza zadluženosti obce a analýza jednotlivých druhů příjmů a výdajů rozpočtu obce Zašová. V další kapitole jsou popsána teoretická východiska této diplomové práce.

V poslední kapitole naleznete návrhy financování stávajících projektů, na které dostala obec Zašová v letech 2008 a 2009 dotaci a jejichž realizace se uskuteční v letech 2009 a 2010. Dále jsou zde popsány možnosti financování stěžejního projektu „Výstavba nového kulturně - společenského centra“ v Zašové a realizace tohoto projektu je znázorněna pomocí optimistické a pesimistické varianty.

Data použitá pro analýzu obce byla čerpána z obecního rozpočtu z let 2002 až 2009 a také z účetních podkladů a informací získaných při osobních konzultacích s pracovníky Obecního úřadu obce Zašová.

2 SOUČASNÁ ANALÝZA OBCE

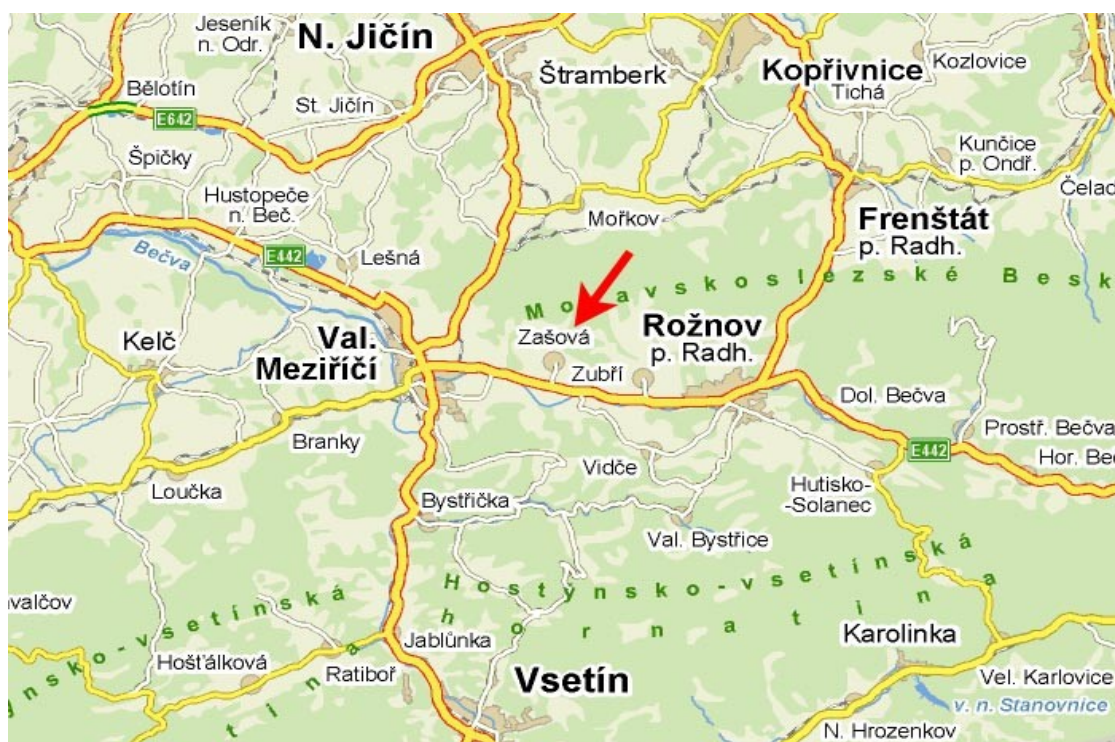
V této části diplomové práce se budu zabývat současnou analýzou obce Zašová. Současnou situaci obce posoudím pomocí SWOT analýzy, kde určím silné a slabé stránky obce a její příležitosti a hrozby. Dále provedu analýzu míry soběstačnosti obce, pomocí ukazatelů autarkie. Pomocí ukazatele dluhové služby zanalyzuji zadluženost obce. A v neposlední řadě provedu analýzu rozpočtu obce, jeho jednotlivých složek příjmů a výdajů se zaměřením na dotace a dřívější financování investičních projektů obce Zašová.

2.1 Základní informace o obci

Obec Zašová se nachází mezi městy Valašské Meziříčí a Rožnov pod Radhoštěm, na území Vsetínského okresu. Poloha obce je zachycená na následujícím obrázku. Obec Zašová je tvořena dvěma katastry – Zašovou a Veselou, která byla k obci připojena v roce 1985. V obci Zašová se nacházejí 4 kulturní památky chráněné státní památkovou péčí a poutní místo Stračka s lesním pramenem pitné vody.

Obec Zašová patří k moderním, plně vybaveným obcím, které poskytují svým občanům kvalitní podmínky pro bydlení i spoustu příležitostí pro využití volného času. V obci je vybudována kompletní infrastruktura – vodovod, plynovod, veřejné osvětlení, místní rozhlas, kabelová televize s internetem, kanalizace, čistírna odpadních vod. Dále zde najdeme zdravotní středisko s lékárnou, kde působí dětský lékař, obvodní lékař, zubní stomatolog a ženský lékař. Najdeme zde také poštu, prodejny potravin, prodejnu drogerie a průmyslového zboží, květinářství a několik pohostinství, hospůdek a noční bar. V Domě služeb mohou občané využít masážní, kadeřnický a kosmetický salón. K relaxaci slouží také solná jeskyně a Sport centrum se saunou a whirlpoolkou.

Obrázek č.1. Poloha obce Zašová

Zdroj: Seznam použité literatury (30)

V obci Zašová se nachází také velké množství sportovního vyžití. Jsou zde tři venkovní tenisové areály, fotbalové hřiště, hřiště házené a volejbalu a dětské hřiště. V roce 2003 byla v obci nově postavena Orlovna se dvěma bowlingovými dráhami a Sport centrum – velká sportovní hala pro mnoho druhů sportů i pro relaxaci. V motokrosovém a cyklokrosovém areálu Skála se každoročně pořádají závody v motokrosu a trialu. Dále zde můžeme najít několik značených cykloturistických tras, běžkařských tras a lyžařský vlek ve Veselé.

V Zašové a Veselé aktivně pracuje 24 spolků a organizací, které se podílejí na kulturním vyžití občanů. Tyto spolky společně s obcí připravují tradiční akce: kácení máje, košt slivovice, pálení čarodějnic, Zašovská pouť, Zašovské slavnosti, rozžínání vánočního stromu, apod.

Obec je zřizovatelem dvou mateřských škol a základní devítileté školy. V obou částech obce slouží občanům místní knihovny s veřejně přístupným internetovým střediskem. V Zašové existují dvě instituce, které mají ve své náplni starost o potřebné spoluobčany. Jedná se o Dětský domov, který vychovává děti pocházející z problémových sociálních poměrů a o Ústav sociální péče, který se stará o mentálně postižené občany.

Najdeme zde také velké množství podnikatelských subjektů. K nejvýznamnějším podnikům patří firmy: TWW (jedna z největších firem v ČR vyrábějící dřevěná euro okna a dveře), Cobbler (stavební firma), Mézl & Janíček (stavební firma), Mives (výstavba inženýrských sítí), Arsil Crystal (výroba křemíku), Sepas (zpracování polystyrénu, recyklace plastů), Vapol CZ (velkoobchod autopříslušenství a doplňků), Telko (telekomunikace, kancelářská a výpočetní technika) JOVA-Term (vodo-topo). Kromě těchto větších podniků najdeme v obci až 150 občanů registrovaných jako fyzické osoby samostatně výdělečně činné, působících především v oblasti služeb. Tyto podnikatelské subjekty se staly významným zdrojem pracovního uplatnění v obci. Občané také dojíždí za prací do přilehlých měst Zubří, Rožnova pod Radhoštěm a Valašského Meziříčí.

V obci Zašová spolu s Veselou žije dnes kolem 2841 obyvatel, z toho 1426 mužů a 1415 žen, v přibližně 900 domech. Z obce pochází nebo v ní působila řada významných osobností, například akademik Alois Zátopek, zakladatel čs. vědy o seismice, spisovatelé František Stavinoha, Richard Sobotka, J.O.Bor, hudebníci Ferdinand Škrobák, Jan Polách, výtvarnice Milada Jaroňová apod.

2.2 SWOT analýza obce

SWOT analýza je dnes již standardně používanou metodou. Bohatě se využívá i v záležitostech regionálního rozvoje. Podstatou této metody je odhalení a současně vzájemné porovnávání vnitřních silných a slabých stránek subjektu a možností a hrozeb, které na něj působí zvenčí. S její pomocí je možné komplexně vyhodnotit fungování obce. Výsledky SWOT analýzy slouží jako základ pro další analyzování obce, vymezení problémových oblastí a zaměření rozvojového plánu obce.

Tabulka č.1. Základní SWOT analýza obce Zašová

Silné stránky	Slabé stránky
• Vybudována kompletní infrastruktura • Vysoká sociální vybavenost obce • Mnoho sportovních aktivit • Bohatý společenský život • Zájmová sdružení občanů • Zašovské pivo Bon • Příroda, památky, poutní místo Stračka • Klidné prostředí pro bydlení • Železniční spojení • Družba se slovenskými obcemi • Členství obce v mikroregionech, vedení místní akční skupiny MAS	• Jediná přístupová komunikace I/25 • Horší autobusové spojení s okolními městy • Nevyhovující technické řešení příjezdu do obce • Nevyhovující kulturní centrum v obci, zasahující do místní komunikace • Menší množství pracovních příležitostí • Finanční stránka obce • Minimum ubytovacích kapacit • Málo rozvinutý turistický ruch • Absence sociální infrastruktury pro seniory • Propagace obce
Příležitosti	Hrozby
• Poloha obce • Blízkost turistického ruchu • Vhodné podmínky pro rozvoj podnikání • Potenciál v oblasti přeshraniční spolupráce • Příležitost v rozvojové oblasti venkovské turistiky a cykloturistiky • Možnosti získání finančních prostředků formou dotací	• Dopravní spojení (zrušení železnice, omezení autobusové dopravy) • Snížení příjmů rozpočtu • Politická situace • Ekonomická krize • Zánik tradic

Zdroj: Vlastní zpracování

Silné stránky obce

Jak již bylo dříve uvedeno, je obec Zašová jedna z mála obcí ve Vsetínském okrese, která je vybavena kompletní infrastrukturou – vodovod, plynovod, veřejné osvětlení, místní rozhlas, kabelová televize s internetem, kanalizace, čističkou odpadních vod apod. V obci najdeme také základní školu, dvě mateřské školky, zdravotní středisko, dětský domov a plno různých obchodů a služeb.

Mezi další klady obce bych zařadila rozvoj kultury a sportu v obci. V Zašové můžeme najít tenisové kurty, sportovní halu, fotbalové a volejbalové hřiště, bowling, lyžařský vlek, dále pěvecký chrámový sbor, taneční skupinu a plno jiných zájmových skupin, které se aktivně podílejí na společenském životě v obci. Z významných kulturních akcí bych jmenovala tradiční zašovskou pouť, zašovské slavnosti, motokrosově závody apod.

Obec je také známá díky svému poutnímu místu Stračka se skalním pramenem pitné vody. V posledních letech se v obci začalo vyrábět místní pivo Bon, které díky své kvalitě obsazuje prvních příček v žebříčku hodnocení piv v České republice.

Velkou výhodou obce je také její členství v mnoha sdruženích jako je například sdružení obcí Mikroregionu Valašskomeziříčsko – Kelečsko¹ a Mikroregionu Vsetínsko². Obec Zašová také založila společně s obcemi Rožnovska a dalšími subjekty občanské sdružení MAS Rožnovsko³. Kromě těchto sdružení obec uzavřela družbu se slovenskou obcí Vrútky, se kterou spolupracuje v rámci přeshraniční spolupráce. A z historického hlediska se obec Zašová druží se slovenskou obcí Nová Ľubovňa.

1 Je založen za účelem spolupráce v oblastech hospodářského života, cestovního ruchu, příhraniční spolupráce, technické infrastruktury a životního prostředí.

2 Jeho účelem je především spolupráce na projektu „Čistá řeka Bečva“.

3 Místní akční skupina Rožnovsko byla založena za účelem rozvoje celého území a dalších možností získání dotací z EU.

Slabé stránky obce

Mezi slabé stránky obce bych zařadila nevyhovující technické řešení příjezdu do obce z hlavní komunikace I/25, které je jedinou spojnici obce s okolním světem. Tento nedostatek se obec již několik let snaží řešit, ale bohužel bezúspěšně.

Slabou stránkou obce je také nevyřešená návěs. V dnešní době na návsi funguje zastaralé kulturní zařízení, které již nevyhovuje svou kapacitou, je v havarijním stavu a navíc zasahuje do místní komunikace. Již desítky let se uvažuje o jeho zbourání a postavení nového kulturního centra s návší, ale protože je tento projekt velmi nákladný, nebyl do dnešní doby realizován.

Jako další slabou stránku ve srovnání s okolními městy bych uvedla menší možnost pracovních příležitostí. I když se v obci nacházejí poměrně velké a známé firmy není jich mnoho a neposkytují dostatek pracovních příležitostí.

Slabou stránkou jsou také příjmy obce. Obec je závislá povětšinou na daňových příjmech, což obci nedává mnoho možností jak zrealizovat projekty pro zkvalitnění života v obci. Obec je proto odkázána na získání dodatečných příjmů, například dotací.

Velkou nevýhodou obce je také malé množství rekreačních ubytovacích kapacit. Obec se nachází v těsné blízkosti turistického centra Beskyd, a proto by mohla využívat a čerpat dodatečné finanční prostředky také z turistického ruchu. S tím souvisí také propagace obce zaměřená především na turistický ruch.

Příležitosti obce

Jedním z největších kladů obce je především její poloha. Zašová se nachází mezi městy Valašským Meziříčím a Rožnovem pod Radhoštěm. Obě města jsou od obce vzdálena cca 8 km, a jsou s obcí Zašová propojena autobusovou i vlakovou dopravou. Tyto města poskytují velké množství pracovních příležitostí.

Blízkost Rožnova a Pusteven znamená možnost využití turistického ruchu. Kromě toho má obec možnost napojení na síť okolních cyklostezek a rozvíjet se i v oblasti venkovské turistiky.

Velkou příležitostí dnešní doby je také získání dodatečných finančních prostředků zejména ze strukturálních fondů Evropské unie.

Hrozby obce

Jako velkou hrozbu obce bych viděla dopravní spojení s většími městy. Ti, kteří nemají k dispozici vlastní dopravní prostředky, jsou závislí na železniční a autobusové dopravě. I když se obec snaží o udržení pravidelných spojů s okolními městy může se stát, že dojde k omezení spojů autobusové dopravy popřípadě zrušení železnice.

Mezi hrozby můžeme zařadit politickou situaci jak ve státě, tak v dané obci, která ovlivňuje jak příjmy obce tak také dění v obci. Hrozbou může být i možný zánik tradic, které již mladé generace tak mnoho nedodržují, což by jistě ovlivnilo i kulturu v obci.

2.3 Analýza finanční situace obce

Tato analýza je důležitým předpokladem pro získání návratných zdrojů, resp. získání úvěru od bankovních institucí. Kromě toho by měla kvalitní finanční analýza sloužit voleným a výkonným orgánům pro kontrolu hospodaření obce.

Ve veřejném sektoru má finanční analýza určité specifické znaky, kterými se liší od finanční analýzy v soukromém sektoru. Důvody, které ovlivňují modifikaci finanční analýzy pro veřejný sektor jsou především tyto (6, str.52-53):

- **Předpokládá se absence zisku**, protože hlavní činností územní samosprávy je zajišťování veřejných statků pro obyvatelstvo, nikoliv dosažení zisku. Proto se

ve veřejném sektoru analýzy zaměřují především na efektivnost využití finančních zdrojů.

- **Cyklické finanční toky** daňových příjmů a jiných dotací z veřejných rozpočtů.
- **Závazná reglementace** – obecně závazné předpisy, jež určují, které kroky při řízení financování mohou být vykonány, a které jsou naopak zakázané.
- **Odlišnost účetních výkazů.**

Proto musíme finanční analýzu veřejného sektoru modifikovat a zohledňovat její specifika, jak v jednotlivých výpočtech finanční analýzy, tak i při interpretaci výsledků. V následující části provedu analýzu soběstačnosti obce Zašová a analýzu zadluženosti obce.

2.3.1 Ukazatelé autarkie – soběstačnosti obce

Autarkie odráží míru soběstačnosti obce. Míra autarkie může být konstruována buď pouze na bázi neinvestičních příjmů a výdajů představujících běžnou provozní činnost, nebo na bázi investičních příjmů a výdajů. Popřípadě tento ukazatel můžeme počítat pro celkové příjmy a výdaje bez odlišnosti jejich použití.

Význam tohoto ukazatele autarkie spočívá v jeho schopnosti ukázat, zda byly příjmy dostatečně vysoké, aby pokryly dané výdaje.

Ukazatel autarkie na bázi celkových příjmů a výdajů (6, str.103):

$$A_{CF} = \frac{P_y}{V_e} \times 100 \quad (1)$$

Ukazatel autarkie na bázi neinvestičních příjmů a výdajů (6, str.103):

$$A_{CF} = \frac{NIP_y}{NIV_e} \times 100 \quad (2)$$

kde: A_{CF} je autarkie na příjmové a výdajové bázi celkem

P_y - příjmy celkem

V_e - výdaje celkem

NIP_y - neinvestiční (provozní) příjmy

NIV_e - neinvestiční (provozní) výdaje

Doporučené hodnoty: ukazatel autarkie roven nebo větší jak 100%

V následující tabulce a grafu uvádím výsledné hodnoty ukazatele autarkie na bázi celkových příjmů a výdajů a ukazatelé autarkie na bázi neinvestičních příjmů a výdajů.

Tabulka č.2. Hodnoty ukazatelů autarkie na bázi příjmů a výdajů (v %)

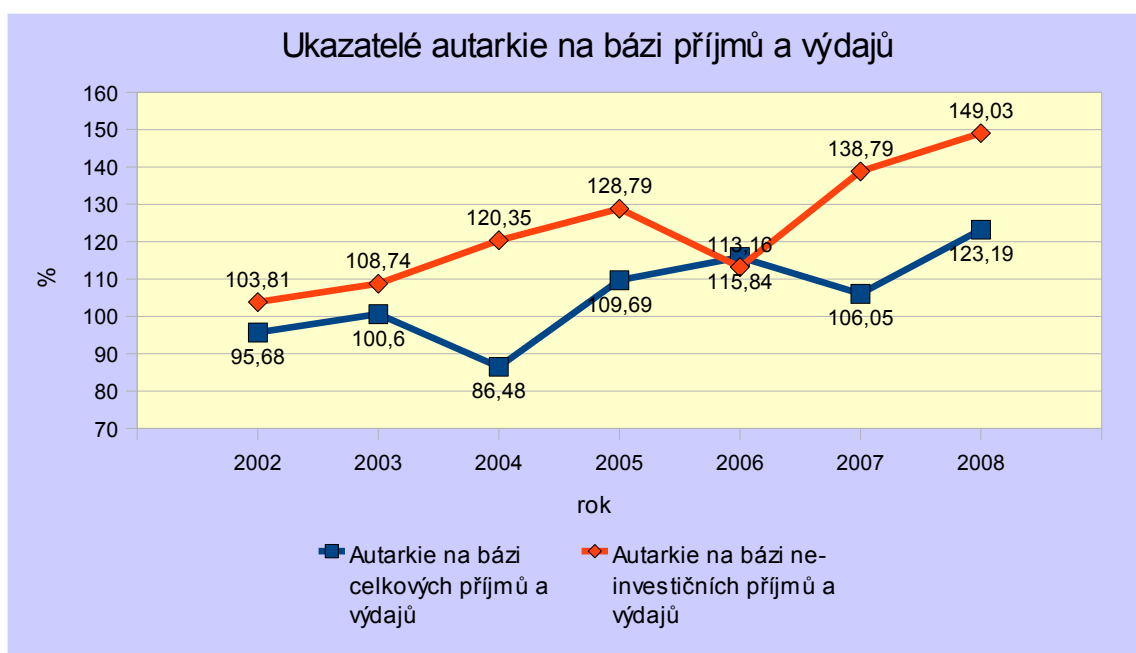
Ukazatel	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Autarkie na bázi celkových příjmů a výdajů	95,68	100,60	86,48	109,69	115,84	106,05	123,19
Autarkie na bázi neinvestičních příjmů a výdajů	103,81	108,74	120,35	128,79	113,16	138,79	149,03

Zdroj: Vlastní výpočty dle vzorců (1) a (2)

Z výše uvedené je patrné, že ukazatel autarkie na bázi neinvestičních příjmů a výdajů nabývá doporučených hodnot. Tedy neinvestiční (běžné) příjmy obce Zašová pokryly ve sledovaných letech neinvestiční (běžné) výdaje této obce.

Ukazatel autarkie na bázi celkových příjmů a výdajů také dosahoval doporučených hodnot, výjimkou byly pouze roky 2002 a 2004, kdy hodnota ukazatele poklesla pod 100 % a výše celkových příjmů nestačila na pokrytí celkových výdajů. Tento výkyv, byl způsoben vyššími investičními výdaji, než byly investiční příjmy. Jednalo se především o výdaje na stavbu nové tělocvičny a výstavbu kanalizace v Zašové. V roce 2004 zde přibyla ještě výstavba inženýrských sítí v lokalitě Pohoř.

Graf č.1. Ukazatele autarkie na bázi příjmů a výdajů

Zdroj: Tabulka č.2.

Závěrem bych řekla, že obec Zašová je finančně soběstačná. Její příjmy pokryly její výdaje. Dokonce v roce 2008 byla schopna vytvořit menší finanční rezervu na financování budoucích investičních akcí.

2.3.2 Ukazatel dluhové služby

Zadluženost obcí a krajů je velkým problémem, který se snaží vláda České republiky řešit již několik let. V roce 2001 vláda vydala zákon č.450/2001 Sb., ve kterém definuje výpočet ukazatele dluhové služby. Tento ukazatel by měl pomoci při regulaci zadluženosti obce.

Ukazatel dluhové služby se samozřejmě během let měnil. Vláda v roce 2004 přijala usnesení č. 346/2004 o Regulaci zadluženosti obcí a krajů pomocí ukazatele dluhové služby. Kromě jiného tímto usnesením určila novou definici a výpočet ukazatele dluhové služby, a dále stanovila „maximální hranici“ tohoto ukazatele ve výši 30 % a podmínky pro obce, které tuto výši překročí.

Podmínky, které musí obce splnit při překročení ukazatele dluhové služby (20):

- do 3 měsíců od doručení oznámení Ministerstva financí o překročení hranice dluhové služby, musí obec zdůvodnit důvody překročení ukazatele dluhové služby,
- předložit zprávy o výsledcích přezkoumání hospodaření za příslušný rok a stanoviska zastupitelstva k této zprávě,
- předložit rozpočtový výhled,
- musí doložit přijatá opatření, aby další rok nedošlo k překročení ukazatele dluhové služby

Definice dluhové služby podle usnesení vlády České republiky č. 346/2004 (23)

- **Dluhová služba** = úroky + splátky jistin a dluhopisů + splátky leasingů
- **Dluhová základna** = daňové příjmy po konsolidaci + nedaňové příjmy po konsolidaci + přijaté dotace⁴

⁴ Prostředky finančního vztahu státního rozpočtu k rozpočtům obcí a k rozpočtům krajů podle přílohy zákona o státním rozpočtu na příslušný kalendářní rok.

Výpočet ukazatele dluhové služby (23):

$$\text{Ukazatel dluhové služby (\%)} = \frac{\text{dluhová služba}}{\text{dluhová základna}} \times 100 \quad (3)$$

Tabulka č.3. Výpočet ukazatele dluhové služby - teoreticky

Číslo řádku	Název položky	Odkaz na rozpočtovou skladbu
1	Daňové příjmy (po konsolidaci)	třída 1
2	Nedaňové příjmy (po konsolidaci)	třída 2
3	Přijaté dotace - finanční vztahy (po konsolidaci)	položka 4112 + položka 4212
4	Dluhová základna	součet řádků 1 + 2 + 3
5	Úroky	položka 5141
6	Splátky jistin a dluhopisů	záporné zápisy na položkách 8xx2 a 8xx4
7	Splátky leasingu	položka 5178
8	Dluhová služba	součet řádků 5 + 6 + 7
9	<i>Ukazatel dluhové služby</i>	<i>podíl řádku 8/4</i>
10	Ukazatel dluhové služby	řádek 9*100

Zdroj: Seznam použité literatury (22)

I když je výše dluhové služby důležitým ukazatelem, nemusí být tím rozhodujícím pro posouzení hospodaření obce. Měla by se paralelně posuzovat také účelnost využití a zhodnocení jejího majetku.

V následující tabulce jsem uvedla výpočet ukazatelé dluhové služby za posledních sedm let. V roce 2002 a 2003 se ukazatel dluhové služby počítal podle zákon č.450/2001 Sb., z toho důvodu jsem v tabulce zachytila oba typy výpočtů.

Tabulka č.4. Výpočty ukazatele dluhové služby (v tis. Kč)

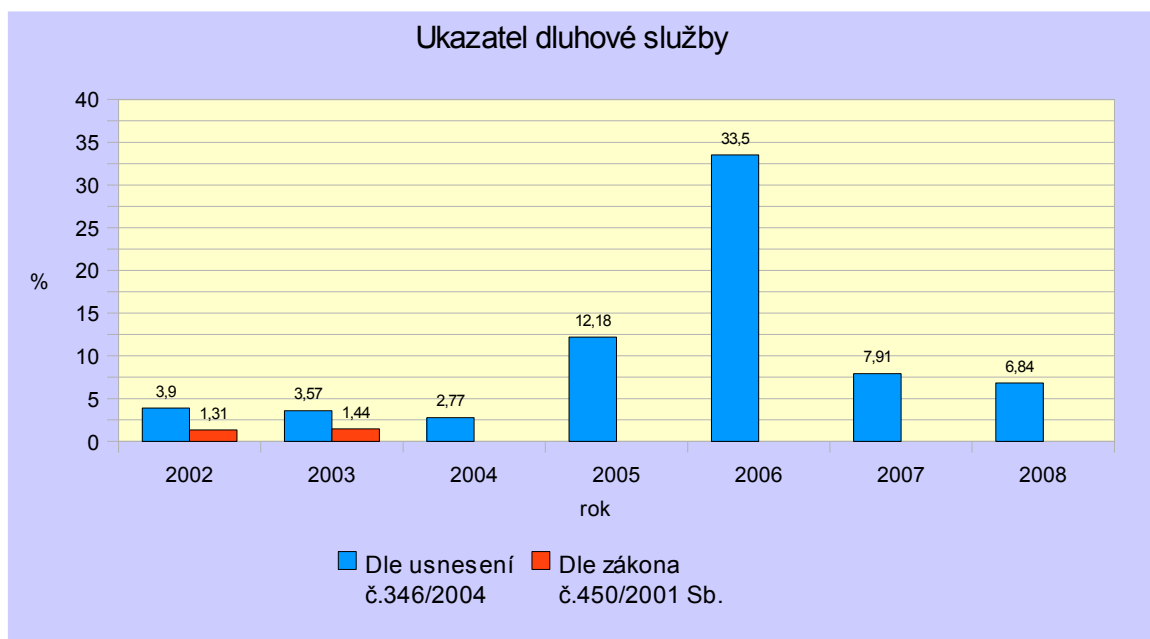
Číslo řádku	Název položky	Rok 2002	Rok 2003	Rok 2004	Rok 2005	Rok 2006	Rok 2007	Rok 2008
1	Daňové příjmy	15820 _*	17914 _*	19 821	20 481	20 176	25 010	25 012
2	Nedaňové příjmy	4367 _*	5029 _*	5 632	5 996	4 819	6 882	7 114
3	Přijaté dotace - finanční vztahy	581 _*	590 _*	723	725	738	7 34	744
4	Dluhová základna	20 768 61 822*	23 533 58 183*	26 176	27 202	25 733	32 626	32 870
5	Úroky	733	392	445	515	379	282	211
6	Splátky jistin a dluhopisů	77	184	205	2 715	8159	2 216	1 969
7	Splátky leasingu	-	264	76	83	83	83	69
8	Dluhová služba	810	840	726	3 313	8 621	2 581	2 249
9	Ukazatel dluhové služby	0,0390 0,0131*	0,0357 0,0144*	0,0277	0,1218	0,3350	0,0791	0,0684
10	Ukazatel dluhové služby	3,90% 1,31%*	3,57% 1,44%*	2,77%	12,18%	33,50%	7,91%	6,84%

Pozn.: *výpočet ukazatele podle zákon č.450/2001 Sb., kde se za dluhovou základnu berou celkové příjmy.

Zdroj: Rozpočty obce roku 2002 až 2008, vlastní výpočty

Můžu říci, že obec Zašová ve sledovaných letech dosahovala poměrně dobrých výsledků ukazatelé dluhové služby. Výjimkou byl pouze rok 2006, kdy hodnota dluhové služby překročila hranici 30 %. Tento výkyv byl způsoben především předčasnou splátkou úvěru ze Státního fondu životního prostředí na kanalizaci, z důvodu ručení zástavy na budově kina, kterou chtěla obec prodat a předčasnou splátkou celého úvěru použitého na financování dopravní infrastruktury k poutnímu místu Stračka. Z toho plyne, že obec Zašová dosahuje dobrých výsledků ukazatelé dluhové služby a má dostatek příjmů na splácení svých dluhů. Výsledky ukazatelé dluhové služby jsem zachytila na následujícím grafu.

Graf č.2. Ukazatel dluhové služby

Zdroj: Tabulka č.4.

2.4 Analýza rozpočtu obce

V této části méj diplomové práce provedu analýzu příjmů a výdajů rozpočtu obce Zašová za posledních sedm let. Zaměřím se především na dotace a financování investičních projektů, které podrobněji rozeberu.

2.4.1 Příjmy rozpočtu

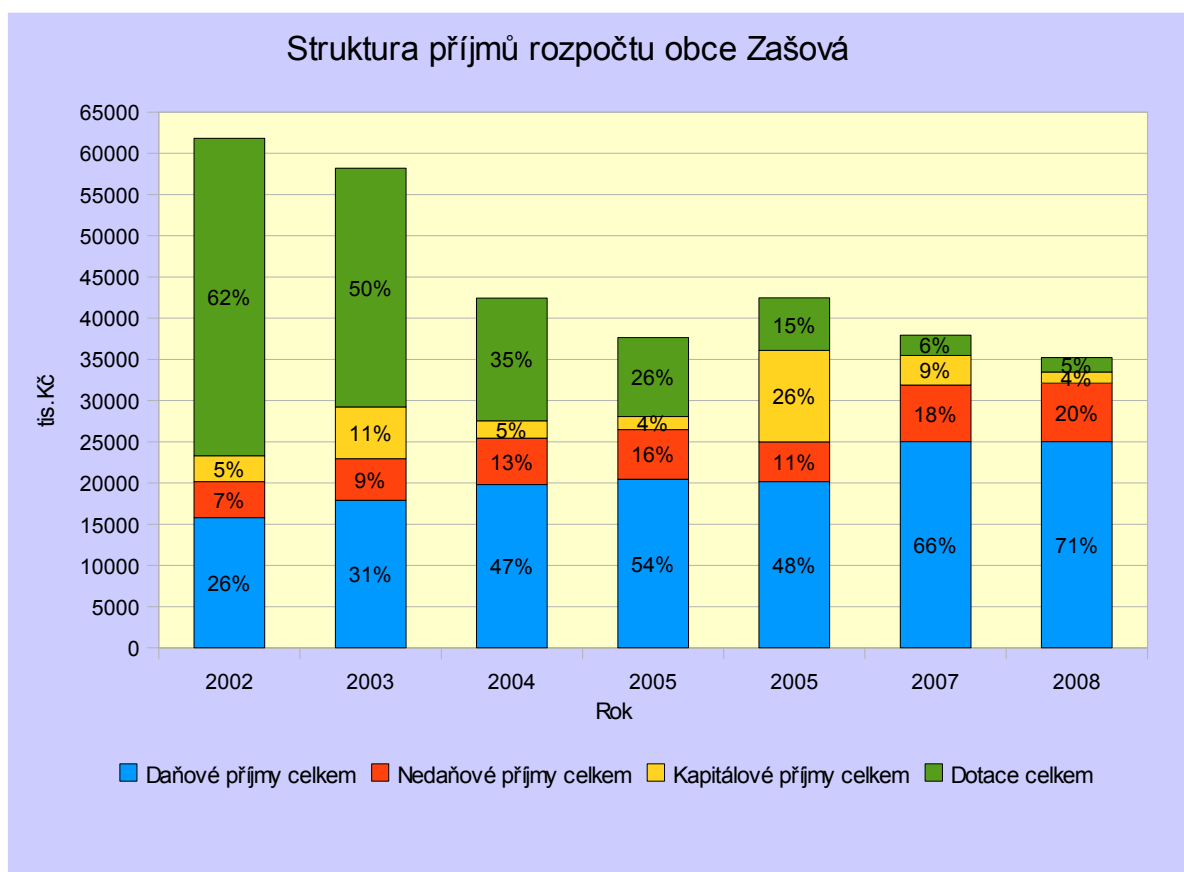
Příjmy obecního rozpočtu můžeme dělit podle různých kritérií. Já jsem si vybrala dělení podle závazné rozpočtové skladby, kde se příjmy dělí na daňové, nedaňové, kapitálové a dotace. V následující tabulce a grafu jsem zachytila strukturu příjmů obce Zašová.

Tabulka č.5. Struktura příjmů rozpočtu obce Zašová

Příjmy		Rok 2002	Rok 2003	Rok 2004	Rok 2005	Rok 2006	Rok 2007	Rok 2008
Daňové příjmy celkem	V tis. Kč	15 821	17 914	19 821	20 481	20 176	25 010	25 012
	V %	25,60	30,79	46,72	54,39	47,51	65,93	71,00
Nedaňové příjmy celkem	V tis. Kč	4 367	5029	5632	5 996	4 818	6 882	7 114
	V %	7,06	8,64	13,28	15,92	11,34	18,14	20,20
Kapitálové příjmy celkem	V tis. Kč	3 123	6 282	2 090	1 575	11 087	3 579	1 341
	V %	5,05	10,80	4,93	4,18	26,11	9,43	3,81
Dotace celkem	V tis. Kč	38 511	28 958	14 877	9 605	6 388	2 463	1 758
	V %	62,29	49,77	35,07	25,51	15,04	6,50	4,99
Příjmy celkem	V tis. Kč	61 822	58 183	42 420	37 657	42 469	37934	35 225
	V %	100	100	100	100	100	100	100

Zdroj: Rozpočty obce za rok 2002 až 2008, vlastní výpočty

Graf č.3. Struktura příjmů rozpočtu obce Zašová

Zdroj: Tabulka č.5.

2.4.1.1 Daňové příjmy

Daňové příjmy obce představují jeden z nejvýznamnějších zdrojů příjmů a ovlivňují její finanční stabilitu. Výše daňových příjmů obcí je v poslední době hodně diskutovaným tématem. V 90-tých letech závisely daňové příjmy obce na množství podnikatelských subjektů, které měly sídlo na území obce. Nynější daňové příjmy jsou určeny zákonem o rozpočtovém určení daní⁵, podle kterého se přidělují obcím finanční prostředky v závislosti zejména na počtu obyvatel.

V poslední době tvořily daňové příjmy větší polovinu celkových příjmů obce Zašová, v roce 2008 dokonce překročily hranici 70% příjmů obce. Daňové příjmy jsou tvořeny výnosy ze sdílených daní, svěřených daní a místními a správními poplatky.

Sdílené daně se dělí mezi rozpočty obcí a mezi rozpočty ostatních článků rozpočtové soustavy. Mezi sdílené daně můžeme zařadit daň z přidané hodnoty, daň z příjmů právnických osob⁶, daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a daň z příjmů OSVČ. Výnosy ze sdílených daní tvoří zhruba 80 % z celkových daňových příjmů obce Zašová. Největší část těchto sdílených daňových prostředků má obec z daně z přidané hodnoty (zhruba 30% z daňových příjmů) a z daně právnických osob (přibližně 20-25% z daňových příjmů).

V případě *svěřených daní* je tomu jinak, celý výnos plyne do rozpočtu dané obce, např. daň z nemovitostí. Podíl svěřených daní na celkových daňových příjmech je nízký, pohybuje se kolem 10%.

Poslední skupinou daňových příjmů jsou poplatky. Mezi poplatky můžeme zařadit místní poplatky, které jsou upraveny obecně závaznými vyhláškami a zákonem⁷.

5 Zákon č.243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosu některých daní územních samosprávných celků a některým státním fondům (zákon o rozpočtovém určení daní), ve znění pozdějších předpisů, Vyhláška č.316/2008 Sb., o podílu jednotlivých obcí na stanovených procentních částech celostátního hrubého výnosu daně z přidané hodnoty a daní z příjmů

6 Kromě daně z příjmů právnických osob v případech, kdy poplatníkem je příslušná obec.

7 Zákon č.565/1990 Sb., o místních poplatcích, v platném znění

A správní poplatky, které jsou vybírány za poskytování správních úkonů v tzv. přenesené působnosti a jejich výše je také upravená zákonem⁸. Obec Zašová vybírá poplatky za svoz odpadu, poplatky ze psů, poplatky za užívání veřejného prostranství a poplatek za provoz výherních automatů. Příjem ze správních a místních poplatků vybíraných v obci Zašová se pohybuje kolem 6% z celkových daňových příjmů.

2.4.1.2 Nedaňové příjmy

Nedaňové příjmy jsou tvořeny výnosy z vlastní činnosti a závisí na hospodaření dané obce. Jedná se zejména o příjmy z poskytování služeb, příjmy z pronájmu vlastního majetku, příjmy z úroků a penále a v neposlední řadě zde můžeme zařadit také neinvestiční dary. Výše nedaňových příjmů má rostoucí tendenci v roce 2008 tvořila až 20% z celkových příjmů obce Zašová.

Největší část nedaňových příjmů, 60-70%, tvoří příjmy z poskytování služeb. Patří zde příjmy z pěstební činnosti, za kabelovou televizi, internet, atd. Z toho nejdůležitější hospodářskou činností je pěstební činnost. Obec vlastní cca 220 ha lesního porostu, o který se podle lesního hospodářského plánu stará. V budoucích letech se výrazná těžba lesních porostů neplánuje.

Dalším příjmem obce je pronájem obecních bytů a nebytových prostor. Příjmy z pronájmu tvoří přibližně 20% z celkových nedaňových příjmů. Pronájem bytů je však spíše sociální záležitostí než podnikáním v pravém slova smyslu. Do oprav a udržování bytového fondu je každoročně vkládáno více prostředků, než je vybráno z nájmu. Obec má v současné době celkem 15 bytů. U pronájmu nebytových prostor se obec chová poněkud ekonomičtěji. Většina nákladů je rozúčtovávána jednotlivým nájemníkům.

Zhruba 10% nedaňových příjmů bylo tvořeno splátkami půjček od obyvatelstva na bytový fond, úroky, přijatými neinvestiční dary, přijatými příspěvky, atd.

⁸ Zákon č.634/2004 Sb., o správních poplatcích, v platném znění

2.4.1.3 Kapitálové příjmy

Kapitálové příjmy obce jsou příjmy nepravidelné a jsou tvořeny prodejem majetku obce. Ve sledovaných letech se poměr kapitálových příjmů na celkových příjmech obce pohyboval kolem 5 %. Výjimkou byly roky 2003 a 2006, kde byl tento příjem vyšší. V roce 2003 tvořil zhruba 10% celkových příjmů, což bylo způsobeno prodejem ostatního investičního majetku ve výši 2,5 milionů Kč. V roce 2006 kapitálové příjmy tvořily až 26% z celkových příjmů. Toto navýšení bylo způsobeno prodejem velkého množství stavebních parcel, pro výstavbu rodinných domků v obci Zašová.

Do budoucna obec Zašová neuvažuje o žádném velkém prodeji svých nemovitostí, popřípadě nových stavebních parcel.

2.4.1.4 Dotace

Poslední skupinou příjmů obecních rozpočtů jsou dotace. Dotace můžeme dělit podle různých kritérií např. podle účelu použití na účelové nebo neúčelové dotace. Dalším dělením může být druhové dělení podle závazné rozpočtové skladby, podle které se dotace dělí na neinvestiční (běžné) a investiční (kapitálové).

Účelové dotace jsou poskytovány obcím za určitým účelem. Pokud tyto dotace nebudou celé vyčerpány nebo budou poskytnuty na jiný účel, než je určený, musí obec účelovou dotaci vrátit. Poskytování *neúčelových dotací* není vázáno na určitý účel, ale poskytují se v závislosti na souboru vymezených ukazatelů, v němž největší váhu hraje počet obyvatel.

V následující tabulce je zachycena struktura dotací obce Zašová v procentech a v tisících Kč.

Tabulka č.6. Struktura dotací obce Zašová

Příjmy		2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Neinvestiční dotace	V tis. Kč	11 820	12 959	14 214	1 662	1 729	1 500	1 755
	V %	19,12	22,27	33,51	4,42	4,07	3,96	4,98
Investiční dotace	V tis. Kč	26 691	15 999	663	7 943	4 659	964	3
	V %	43,17	27,50	1,56	21,09	10,97	2,54	0,01
Dotace celkem	V tis. Kč	38 511	28 958	14 877	9 605	6 388	2 464	1 758
	V %	62,29	49,77	35,07	25,51	15,04	6,50	4,99

Zdroj: Rozpočty obce Zašová v letech 2002 až 2008, vlastní výpočty

Neinvestiční dotace jsou poskytovány na financování běžných, pravidelně se opakujících neinvestičních potřeb. Mezi neinvestiční účelové dotace patří takové dotace, kterými obec zajišťuje veřejné služby. Neinvestiční dotace obce Zašová tvoří dotace na sociální dávky, na požární ochranu – varovný systém, volby, příspěvek na hospodaření v lesích apod. K neinvestičním neúčelovým dotacím patří také dotace na školství a státní správu. V prvních třech sledovaných letech se neinvestiční dotace obce Zašová pohybovaly kolem částky 12 milionů Kč, zatím co v letech 2005 – 2008 klesly na částku 1,5 milionů Kč. Tento výkyv byl způsoben změnou zákona⁹, podle kterého do roku 2005 plynuly do rozpočtu obce dotace na platy učitelů, které jim obec následně vyplácela.

Investiční dotace jsou poskytovány povětšinou za určitým účelem, na financování konkrétní investice. O dotace musí obec sama požádat a rozhodnutí o přidělení dotace se dozví zpravidla v průběhu roku, z toho důvodu se s nimi v rozpočtu obce povětšinou nepočítá. V následující tabulce uvádím přehled investičních dotací, které obce Zašová již v minulých letech získala.

9 Zákon č.561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon)
Zákon č.653/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů

Tabulka č.7. Investiční dotace obce Zašová v letech 1997 až 2008

Realizovaný projekt	Zdroj dotace	Rozpočet akce	Výše dotace	Termín realizace
Nástavba mateřské školky – 8 bytů	Ministerstvo pro místní rozvoj	7 000 000 Kč	2 720 000 Kč	1997-1998
Kanalizace Zašová	Státní fond životního prostředí	34 000 000 Kč	23 800 000 Kč	1998-2004
Rekonstrukce poutního místa Stračky	Program obnovy venkova	800 000 Kč	400 000 Kč	2000
Čistá řeka Bečva – kanalizace Veselá	Program ISPA	49 000 000 Kč	36 750 000 Kč	2001-2006
Výstavba nové tělocvičny – Sportovní centrum Zašová	Ministerstvo financí	41 000 000 Kč	35 000 000 Kč	2002-2003
Orlovna – bowling (obec společně s Orlem)	Ministerstvo financí	11 000 000 Kč	11 000 000 Kč	2002-2003
Rekonstrukce obecního úřadu	Ministerstvo financí	9 000 000 Kč	7 000 000 Kč	2005-2006
Požární ochrana - varovný systém	Zlínský kraj	710 000 Kč	410 000 Kč	2005-2006
Rekonstrukce dopravní infrastruktury k poutnímu místu Stračka	INTERREG IIIA - požádáno, nerozhodnuto	5 000 000 Kč	3 750 000 Kč	2005-2006
Budování infrastruktury k podnikatelským subjektům	Zlínský kraj	780 000 Kč	560 000 Kč	2007
Dětské hřiště	Ministerstvo pro místní rozvoj	700 000 Kč	400 000 Kč	2007
Lesní plán	Zlínský kraj	95 000 Kč	80 000 Kč	2007
Přechod pro chodce - Semafor	Zlínský kraj	1 000 000 Kč	400 000 Kč	2007

Zdroj: Informace poskytnuté při konzultacích na Obecním úřadě

Obec Zašová se snažila v minulých letech žádat o dotace z různých dotačních titulů, podle aktuálních vystavených výzev. Ne vždy však byla úspěšná. Většinou se jednalo o odmítnutí poskytnutí dotace ze strany poskytovatele. V několika málo případech k odmítnutí dotace došlo z důvodu chybně vypracované žádosti, nebo předložení neúplné žádosti. To byly chyby ze strany obce, popřípadě firmy, která zpracovala projekt. Z těchto chyb by se obec měla poučit a do budoucna se jich vyvarovat. Protože obec Zašová většinu svých žádostí nezpracovává sama, ale pomocí najaté agentury, doporučila bych obci smluvně ošetřit tuto chybovost.

2.4.2 Výdaje rozpočtu

Výdaje rozpočtu se mohou dělit podle různých hledisek. Já jsem použila klasifikaci podle rozpočtové skladby na běžné a kapitálové výdaje. V následující tabulce a grafu je zachycena struktura výdajů obce Zašová.

Tabulka č.8. Struktura výdajů rozpočtu obce Zašová

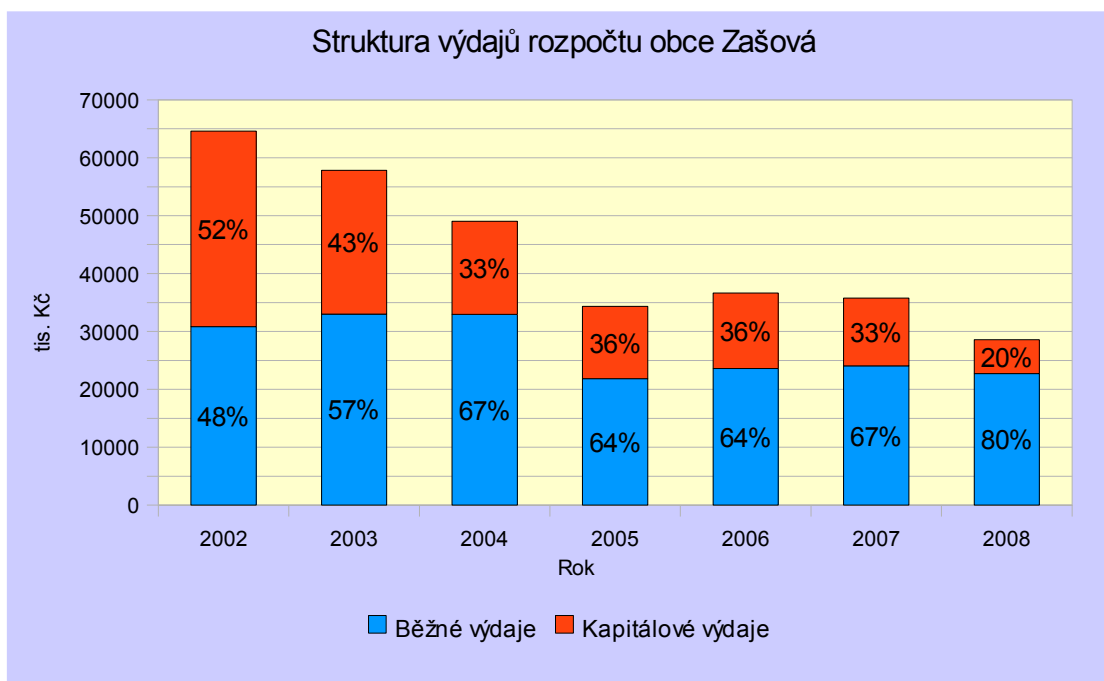
Výdaje		Rok 2002	Rok 2003	Rok 2004	Rok 2005	Rok 2006	Rok 2007	Rok 2008
Běžné výdaje	V tis. Kč	30833	33016	32959	21849	23615	24058	22734
	V %	47,72	57,09	67,19	63,64	64,42	67,26	79,51
Kapitálové výdaje	V tis. Kč	33780	24818	16094	12482	13045	11712	5860
	V %	52,28	42,91	32,81	36,36	35,58	32,74	20,49
Výdaje celkem	V tis. Kč	64613	57834	49053	34331	36660	35770	28594
	V %	100	100	100	100	100	100	100

Zdroj: Rozpočty obce za rok 2002 až 2008, vlastní výpočty

Běžné výdaje se používají na financování nutných činností obce a obecních příspěvkových organizací, a tvoří největší část výdajů. Výše těchto výdajů je závislá na struktuře, rozsahu a kvalitě poskytovaných statků a služeb danou obcí. V obci Zašová zde můžeme zařadit převážnou většinu výdajů na zajištění veřejného pořádku a bezpečí (hasiči, policie), na veřejné osvětlení, místní komunikace, na likvidaci různých druhů odpadů (např. výdaje na provoz čističky odpadních vod, svoz komunálního odpadu, likvidace trávy a zeleně z veřejných prostranství apod.), výdaje na vlastní správu a samosprávu apod.

Kapitálové výdaje se používají na financování investic veřejného sektoru, jako jsou opravy, stavby budov, opravy strojů, komunikace, pořízení investic atd. Výše těchto výdajů záleží na mnoha faktorech. Jedná se především o výši běžných výdajů, získávání dotací a úvěrů atd.

Graf č.4. Struktura výdajů rozpočtu obce Zašová

Zdroj: Tabulka č.8.

Z uvedeného grafu je patrné, že výdaje se v posledních čtyřech letech, oproti předcházejícím, výrazně snížily. Tento pokles byl způsoben několika důvody. Jednalo se hlavně o snížení nákladů na provoz základní školy a školky. V této položce byly do roku 2005 zahrnuty i platy učitelů, které tvořily částku 12,5 miliónů Kč na rok. Tato částka od roku 2005 plyne přímo ze státního rozpočtu do rozpočtu základní školy a školky. Změna způsobu financování vyplývá ze schváleného zákona č.561/2004¹⁰ a zákona č.653/2004¹¹ Sb. Dalším důvodem poklesu celkových výdajů bylo snížení kapitálových výdajů, které byly použity na realizaci investičních projektů.

¹⁰ Zákon č.561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon)

¹¹ Zákon č.653/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů

2.4.3 Úvěry obce

Krátce se zde také zmíním o přijatých úvěrech obce Zašová a jejich splátkách. Zadluženost obce je jeden z důležitějších ukazatelů, který se dokládá k žádosti o dotaci, či při žádosti o úvěr. Proto by měla obec hospodařit, tak aby ukazatel dluhové služby byl co nejnižší.

V následující tabulce jsem zachytila přijaté úvěry a jejich splátky za posledních sedm let. Obec Zašová ve sledovaných letech čerpala úvěry povětšinou na velké a finančně nákladné akce. V roce 2006 byla celková splátka úvěru tak vysoká, protože se obec rozhodla najednou doplatit úvěr na kanalizaci, z důvodu vyvázání se ze zástavy na budově kina, kterou chtěla prodat. A zároveň obdržela dotaci na dopravní infrastrukturu do Stračky a proto úvěr na předfinancování této akce splatila. V následujících desíti letech bude ještě muset obec Zašová splácet hypoteční úvěr, který si vzala na výstavbu bytů nad mateřskou školkou.

Tabulka č.9. Přijaté úvěry a jejich splátky (v tisících Kč)

Druh úvěru	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Přijatá půjčka na kanalizaci	1 876	522	-	-	-	-	-
Přijatý investiční úvěr na ZŠ	-	-	6 000	-	-	-	-
Přijatý úvěr na financování Stračky	-	-	-	2 000	1 992	-	-
Celkem přijaté úvěry	1 876	522	6 000	2 000	1 992	0	0
Splátka hypotečního úvěru	-77	-184	-205	-219	-233	-248	-269
Splátka úvěru na kanalizaci	-	-	-	-480	-1 918	-	-
Splátka investičního úvěru na ZŠ	-	-	-	-2 016	-2 016	-1 968	-
Splátka úvěru na Stračku	-	-	-	-	-3 992	-	-
Splátka Fond rozvoje bydlení (z roku 1998)	-	-	-	-	-	-	-1 700
Celkem splátky úvěru	-77	-184	-205	-2 715	-8 159	-2 216	-1 969

Zdroj: Obecní rozpočty, třída 8. financování za roky 2002 až 2008

2.5 Analýza dosavadního financování investičních projektů obce

Dosavadní financování projektů se odvíjelo především od množství finančních prostředků, které měla obec Zašová k dispozici. Daňové příjmy obce nikdy nebyly příliš vysoké, a proto se vždy obec snažila hledat další možnosti navýšení příjmů.

Prodej majetku

Poměrně hodně využívaným způsobem v dřívějších letech bylo navýšení rozpočtu díky prodeji obecních nemovitostí. Před rokem 1989 skupoval tehdejší národní výbor několik rodinných domků, které nijak nevyužíval. Po roce 1990 byly některé z těchto objektů chvíli využity jako skladové prostory. Domy postupně chátraly a obec neměla na jejich celkové opravy. Proto přikročila k jejich prodeji.

Prodejem nemovitostí sice obec získala momentální finanční prostředky, ale také se postupně snižoval její majetek. Proto se vedení obce rozhodlo od tohoto systému doplňování finančních příjmů ustoupit.

Mimo budov obec postupně prodávala také pozemky. V obci se nacházelo několik větších lokalit, na kterých byla schválena územním plánem výstavba rodinných domků. Nejdříve se prodávaly pozemky, kde byla možnost se napojit na inženýrské sítě bez větších investic. Poté obec připravila pro výstavbu i další lokality, které musela z vlastních zdrojů zasítovat. Tím, že do sítí vložila obec své finanční prostředky, snažila se je získat zpět prodejem těchto sítí. Tímto způsobem se jí podařilo získat alespoň část nákladů zpět.

Příkladem realizace stavby z prodeje majetku obce je stavba vodovodu, plynovodu, inženýrské sítě Pohoř, kabelová televize apod.

Hospodaření v lesích

Dalším výrazným zdrojem doplnění rozpočtu bylo v dřívějších letech hospodaření v lesích. V určitém období se zisk z prodeje dřeva pohyboval kolem 2-3 milionů korun ročně. To však bylo realizováno na úkor let budoucích. V lesích se hospodaří vždy dle desetiletého lesního hospodářského plánu, což znamenalo, že když se v prvních letech více těžilo než sázelo, v závěru deseti let bylo hospodaření ztrátové. V současné době je nutné doplňovat a ošetřovat mladé lesní porosty, takže výtěžnost lesa je nulová.

Příkladem realizace stavby z těchto prostředků je kanalizace 5. a 6. stavba.

Získání dotací z národních zdrojů

Po roce 1990 se objevily možnosti dotací. Postupně se začaly rozvíjet státní fondy a jednotlivá ministerstva začala vypisovat dotační tituly. I pro obec Zašovou byly dotace jednou z možností získání finančních prostředků na realizaci svých staveb. I přesto, že procento dotace z celkových nákladů stavby bylo v dřívějších letech pro obec poměrně vysoké (60-90%), bylo nutné jednotlivé stavby dofinancovat.

Některé stavby byla obec schopna dofinancovávat vlastními prostředky jednalo se například o Rekonstrukci obecního úřadu, Budování infrastruktury k podnikatelským subjektům (zde proběhla i částečná spoluúcast podnikatelů), dětské hřiště, přechod pro chodce a podobně. Na jiné akce, například na Nástavbu mateřské školky, Kanalizaci Zašová – 7. Stavba, Výstavbu nové tělocvičny atd., si obec postupně brala úvěry – krátkodobé, střednědobé i dlouhodobé.

Získání dotací z evropských zdrojů

První možnosti získání dotací z Evropské unie se objevily v rámci poskytování evropských peněz z tzv. předvstupních fondů. Tak byla realizována Čistá řeka Bečva, která byla financována prostřednictvím Sdružení obcí Mikroregionu Vsetínsko. Tento subjekt získal dotaci a také si vzal na dofinancování stavby dlouhodobý úvěr na 15 let. Ten je splácen částečně z nájmu vybudovaného zařízení a částečně z příspěvků

jednotlivých obcí. Pro obec Zašovou se nejedná o velké zatížení, proto je schopna jednotlivé příspěvky Mikroregionu poskytovat z vlastních prostředků.

Dalším příkladem stavby realizované v rámci evropských fondů je Rekonstrukce dopravní infrastruktury k poutnímu místu Stračka. Systém realizace této stavby probíhal již stejným způsobem, jako většina dotovaných staveb z EU – tedy předfinancováním. Nejprve musí investor celou stavbu zrealizovat, a teprve po dokončení stavby, nebo její části, může požádat o dotace. Na předfinancování této akce si obec Zašová vzala úvěr s tím, že byl splacen po přidělení dotace.

2.6 Souhrnné zhodnocení hospodaření obce

Obec Zašová je poměrně dobře rozvinutou obcí s kompletní vybudovanou infrastrukturou. Jejím hlavním cílem je poskytovat kvalitní podmínky pro život místních občanů a neustále se rozvíjet.

Vedení obce Zašová se i v minulých letech snažilo o rozvoj obce. V minulých letech se například v obci postavila nová tělocvična pro více druhů sportů, opravil a zateplil se obecní úřad, postavilo se osm bytů nad mateřskou školkou, které obec pronajímá, dále obec postavila dětské hřiště a postupně se snaží opravovat svůj majetek. Předpokládám, že i do budoucna bude vedení obce v tomto trendu pokračovat.

Z analýzy soběstačnosti obce jsem usoudila, že obec Zašová je poměrně finančně samostatnou obcí. Její běžné příjmy jsou schopny pokrýt běžné výdaje obce Zašová. Ovšem pokud by se obec chtěla pustit do nákladnější investice pouze z vlastních zdrojů, její finanční prostředky by již nestačily. Pro takové financování bych zvolila jednu z níže uvedených variant.

Z ukazatele dluhové služby jsem zjistila, že obec Zašová je poměrně málo zadluženou obcí. Jedinou výjimkou byl rok 2006, kdy ukazatel dluhové služby překročil

stanovenou hranici 30%. Tento výkyv byl především způsobem předčasnou splátkou celého úvěru na kanalizaci, z důvodu ručení zástavy na budově kina, kterou chtěla obec prodat.

Hlavním zdrojem příjmů obce byly v posledních letech hlavně daňové příjmy, které tvořily až $\frac{3}{4}$ celkových příjmů obce. Dalším zdrojem příjmů jsou nedaňové příjmy, které se ve sledovaných letech pohybovaly mezi 10 – 20 % celkových příjmů obce. Zbylou část příjmů tvořily kapitálové příjmy a dotace.

Dotace obce se dělí na investiční a neinvestiční dotace. Výše neinvestiční dotace se v posledních letech pohybovala kolem 1,5 milionů korun. O investiční dotace si každá obec žádá sama z různých dotačních titulů. Obec Zašová již během minulých let získala dotaci na financování zhruba 13 větších akcí, mezi největší akce bych zařadila výstavbu kanalizace, výstavbu tělocvičny, opravu obecního úřadu, dopravní infrastrukturu do Stračky a další. Dotace nepokryly celou část nákladů daného projektu, proto musela obec každou akci dofinancovat.

V minulých letech obec dofinancovala jednotlivé projekty buď ze svých zdrojů, nebo pomocí úvěru. Vlastní finanční prostředky si vytvořila prodejem vlastních budov či stavebních parcel, popřípadě výnosem z prodeje lesního porostu. Když náklady na investici byly vyšší nebo jí bylo potřeba předfinancovat, brala si obec úvěr.

Obec Zašová má splacené skoro všechny své dluhy, kromě splátky hypotečního úvěru. Hypoteční úvěr splácí obec do roku 2018. Výše splátky tohoto úvěru je pro obec zanedbatelná a je určena splátkovým kalendářem. V jednotlivých letech se splátka nepatrně navyšuje a v roce 2010 by měla dosáhnout výše 300 tisíc Kč.

3 TEORETICKÁ VÝCHODISKA PRÁCE

Obce obecně nemají mnoho možností pro financování svých akcí. Většina obcí v České Republice nepatří mezi podnikatelské subjekty, a tak jsou závislé na výši svých celkových příjmů.

Příjmy územně samosprávných celků můžeme dělit podle různých kritérií, v této práci je použité dělení rozpočtu dle druhového třídění podle závazné rozpočtové skladby, které je blíže popsáno v kapitole 2.4. Analýza rozpočtu obce.

Vyšší příjmy obcí by určitě velkou měrou přispěly k realizaci menších a středních investičních akcí, které by obce mohly financovat pouze ze svých zdrojů. V současné době, se obce musí přizpůsobit výši svých příjmů, a proto většina hlavně menších a středních obcí není vůbec schopna zrealizovat potřebné investiční akci bez další finanční výpomoci. V následující části této diplomové práce se pokusím popsat možnosti financování investičních projektu obcí.

3.1 Možnosti financování projektů

Možnosti získání finančních zdrojů na financování investičních projektů obcí jsem rozdělila do následujících skupin:

1. Vlastní finanční prostředky
2. Úvěr
3. Dotace z kapitál státního rozpočtu
4. Dotace ze strukturálních fondů EU
5. Ostatní dotace
6. Využití grantů z nadačních fondů
7. Spolufinancování s podnikatelským subjektem (PPP, sponzorské dary)

V krátkosti zde jednotlivé možnosti financování popíšu a dále se zaměřím na financování pomocí dotací z EU.

3.1.1 Vlastní finanční prostředky

Některé obce mohou získat finanční prostředky ze své podnikatelské činnosti. Jedná se především o obce, které mají na svém území např. velké parkovací plochy, ze kterých vybírají nájem, nebo pobírají platby z těžařského průmyslu, či pobírají příjmy z jiných přírodních bohatství. Nejčastějším případem obecní podnikatelské činnosti bývá hospodaření v obecních lesích.

Mezi vlastní finanční prostředky bych zařadila také kladné saldo rozpočtu neboli kladnou rozpočtovou rezervu obce. Tato rozpočtová rezerva vznikne tehdy, když obec hospodaří se svými příjmy a výdaji tak, že na konci roku si vytvoří určitou kladnou rozpočtovou rezervu, kterou může obec v následujících letech použít na financování například menších akcí.

V praxi ovšem většině zejména menších obcí příjmy rozpočtu nestačí na pokrytí běžných výdajů a proto si realizaci větších projektů pouze z vlastních prostředků může dovolit málokterá obec. Obvykle je financování větší investiční akce spojeno s některou z níže uvedených možností, nebo je realizace akce rozložena do několika let.

3.1.2 Úvěr

Klasickým nástrojem pro získání finančních prostředků na financování projektů je úvěr. Přesto, že v naší společnosti v současné době probíhá tzv. celosvětová krize, a banky nemají velký zájem poskytovat úvěry soukromým osobám a firmám, jsou pro ně obce výjimkou, obzvláště když se jedná o projekt, na který je přiznaná dotace. Při žádosti o úvěr je však potřeba pečlivě zvážit výši úrokové sazby a vyhodnotit výši

ukazatele dluhové služby, tak aby nepřesáhl zákonem stanovených 30%.

Jinou formou úvěru může být tzv. Financování pomocí dodavatelské firmy. Jedná se o poměrně novou a zatím mnoho nepoužívanou variantu. Tento typ financování se používá zejména v souvislosti s využitím dotace. Dodavatel stavby poskytne obci půjčku na předfinancování akce a obec půjčku splatí po obdržení dotace. Tento způsob získání finančních prostředků je zpravidla o něco výhodnější než úvěr, protože dodavatelé stavby nabízejí půjčky s výhodnějším úrokem než bankovní ústavy při poskytování úvěru, neboť mají o realizaci akce zájem.

3.1.3 Dotace z kapitol státního rozpočtu

Obce mohou být příjemci různých forem dotací. Jednou z těchto forem může být získání dotace ze státních účelových fondů. Získání těchto dotací závisí na řadě okolností (např. finanční situaci obce, zadluženosti obce, finančních možnostech státu apod.). Jedná se o nenárokové dotace, to znamená, že jednotlivé obce musí o tyto dotace individuálně požádat. Příkladem těchto dotací mohou být účelové dotace na zachování památkových rezervací, účelové ekologické dotace, dotace na opravu a rekonstrukce vybraných kulturních objektů, účelové dotace na pozemkové úpravy apod.. (2, str. 129)

Tyto dotace jsou obcím poskytovány v současné době prostřednictvím státem vyhlašovaných programů. Jsou zpravidla přísně účelové a podmínky pro poskytnutí těchto dotací určuje příslušný správce státního účelového fondu.

V současné době se jedná o tyto čtyři státní fondy (2, str. 129):

- Státní fond životního prostředí,
- Státní fond kultury,
- Státní fond dopravní infrastruktury,
- Státní fond rozvoje bydlení.

Jednotlivé účelové fondy jsou pak spravovány příslušným ministerstvem. Nás bude podrobněji zajímat Ministerstvo pro místní rozvoj.

V rozpočtu *Ministerstva pro místní rozvoj* je na standardně vypisované dotační programy vyčleněná částka 1,5 miliardy korun. Dotační programy ministerstva se dlouhodobě zaměřují na pomoc do dvou oblastí: rozvoje regionů a podpory bydlení. Obce do 3000 obyvatel zde můžou uplatňovat své žádosti zejména v Programu „Podpora obnovy venkova“. Cílem tohoto programu je podpořit obnovu a rozvoj venkovských obcí. Celková alokace finančního prostředku na rok 2009 pro tento program činí přibližně 170 milionů korun. (2, str. 129)

3.1.4 Dotace ze strukturálních fondů EU

Po vstupu České republiky do Evropské unie (1. 5. 2004) získala naše země možnost čerpat finanční prostředky ze strukturálních fondů evropské unie. Strukturální fondy jsou jedním z nejvýznamnějších nástrojů regionální politiky Evropské unie a zaměřují se na snižování rozdílů v životní úrovni obyvatel a na vyvážený ekonomický a sociální vývoj jednotlivých regionů EU. Tento zdroj financování bude dále rozveden.

3.1.5 Ostatní dotace

Ostatní fondy, které je možné využít pro podporu regionů, nejsou tak známé jako strukturální fondy, ale nelze je opomenout. Můžeme zde zařadit fond solidarity, Norské fondy a Švýcarská pomoc.

Fond solidarity - pomáhá regionům členských i kandidátských zemí EU postižených velkou přírodní, technickou a ekologickou katastrofou. (2, str. 134)

Norské fondy – poskytují finanční prostředky formou grantů na investiční a rozvojové projekty v oblasti jako je např. ochrana a obnova kulturního dědictví, ochrana životního prostředí apod. Částka alokována pro Českou republiku na období 2004 – 2009 je 110,9 milionů Eur. Podmínkou je minimální 15% spoluúčast na financování projektu.(21)

Švýcarská pomoc – se zaměřuje na snížení hospodářských a sociálních rozdílů v rámci rozšířené Evropské unie. Dne 20. 12. 2007 byla v Bernu podepsána „Rámcová dohoda“ mezi vládou České republiky a Švýcarskou federální radou, která umožňuje České republice do roku 2011 čerpat finanční pomoc formou grantů ze Švýcarska ve výši 109,780 milionů švýcarských franků. (2, str.135)

Pomoc bude směřovat zejména do regionů a to do těchto čtyřech oblastí(22):

- bezpečnost, stabilita a podpora reforem,
- životní prostředí a infrastruktura,
- podpora soukromého sektoru,
- lidský a sociální rozvoj.

Tabulka č.10. Přehled indikativních alokací švýcarské pomoci

Přehled indikativních alokací	
<i>Oblasti financování</i>	<i>Indikativní finanční alokace (miliony CHF)</i>
1. Bezpečnost, stabilita a podpora reforem	26
2. Životní prostředí a infrastruktura	30
3. Soukromý sektor	12
4. Rozvoj lidských zdrojů a sociální rozvoj	11
5. Speciální alokace	14,1
6. Zatím nealokováno	16,68
Individuální alokace celkem	109,78

Zdroj: Seznam použité literatury (22)

3.1.6 Využití grantů z nadačních fondů

Mimo klasických dotací existují i jiné další formy poskytování finančních prostředků. Jedná se převážně o poskytování grantů z nadačních fondů. Nadační fondy z velké části přidělují finanční prostředky různým neziskovým, humanitárním nebo příspěvkovým organizacím. V některých případech mohou o grant žádat také obce. Tento zdroj finančních prostředků se v běžné praxi používá na financování menších akcí.

Příkladem těchto nadací mohou být (13, str. 85):

- ***Konrad-Adenauer-Stiftung*** – nadace působící od roku 1991 v Praze. Podporuje projekty v oblasti rozvoje vzdělání, rozvoje samosprávy apod.
- ***Nadace partnerství*** – největší česká nadace podporující ekologické projekty po celé ČR.
- ***Nadace Tomáše Bati*** – podporuje kulturu, vzdělání a mládež.
- ***Nadace Děti, kultura, sport*** – se zaměřením na děti, tato nadace již několikrát podpořila obec Zašovou a některé místní spolky.

3.1.7 Spolufinancování s podnikatelským subjektem

V posledních letech se uplatňuje i spolupráce obce se soukromým podnikatelským subjektem. Nejjednodušším příkladem spolupráce je využití sponzorských darů, které si mohou firmy odepsat z daní. Tímto způsobem podnikatelé přispívající převážně na malé např. kulturní a sportovní akce.

Poměrně složitější formou spolupráce jsou tzv. PPP (Public Private Partnerships) projekty. PPP je obecný pojem pro spolupráci veřejného a soukromého sektoru vzniklé za účelem využití zdrojů a schopností soukromého sektoru při zajištění veřejné infrastruktury nebo veřejných služeb. Jednotlivé varianty PPP, jsou-li správně a úspěšně aplikovány, zvyšují kvalitu i efektivnost veřejných služeb a urychlují realizaci

významných infrastrukturních projektů s pozitivním dopadem na rozvoj ekonomiky. Zpravidla tyto projekty bývají doplněny dotací, nebo jinou formou úsporných opatření. Velkou výhodou PPP projektu pro veřejný subjekt je to, že většinu rizik nese soukromý subjekt, jeho nevýhodou je velká a zdlouhavá administrace a riziko nezískání dotace. (24)

Průběh PPP projektu lze popsat takto. Zadavatelem projektu je vždycky veřejný subjekt, který detailně specifikuje, co od projektu očekává. Rolí soukromého sektoru je co nejefektivněji zajistit zadaný projekt. Pokud soukromý subjekt neplní smluvní podmínky, ohroží své příjmy od veřejného sektoru a tím i splacení své investice. Veřejný sektor splácí roční splátky - tzv poplatkem za dostupnost „služby“ nebo umožní soukromému sektoru přímo vybírat poplatky od uživatelů „služby“. Na konci projektu přechází „služba“ do vlastnictví veřejného sektoru.(13, str. 92)

3.2 Regionální politika Evropské unie

Regionální politika Evropské unie¹² se prostřednictvím strukturálních fondů snaží o snížení rozdílu v životní úrovni obyvatel EU a o vyvážený ekonomický a sociální vývoj jednotlivých regionů EU. V rámci druhého programového období v letech 2007 – 2013, může Česká republika vyčerpat z evropských fondů až 752,7 miliard korun. Jelikož Evropská unie financuje maximálně 85 % výdajů z aktivit uskutečněných v rámci regionální politiky, je potřeba pro úspěšné čerpaní těchto dotací také dodat vlastní finanční prostředky.

Nejvýznamnějším zákonem v oblasti regionální politiky v České republice je zákon č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje. Tento zákon stanovuje podmínky pro poskytování podpory s cílem vyváženého rozvoje územních jednotek. Dále zřizuje regiony soudržnosti a regionální rady. (15, str.88)

¹² nazývaná též jako politika hospodářské a sociální soudržnosti (HSS)

3.2.1 Regiony pro regionální politiku

Protože každý členský stát EU je rozdělen na různé velké územní jednotky, byla v roce 1988 pro zlepšení statistického monitorování zavedena jednotná nomenklatura územních statistických jednotek (NUTS). Na jejím základě jsou dle počtu obyvatel definovány tři hlavní úrovně územního regionálního členění. Územní jednotka NUTS I představuje v ČR samotný stát. Česká republika je dále dělená na kraje, které odpovídají NUTS III.(1, str. 8)

Protože podpora z fondů EU směřuje povětšinou do regionálních oblastí odpovídajících NUTS II, musela Česká republika zavést mezi stát a kraje ještě jeden stupeň členění odpovídající úrovni NUTS II – tzv. Regiony soudržnosti. Na následujícím obrázku je zachyceno rozdělení České republiky do jednotlivých regionů soudržnosti.(1, str. 8)

Obrázek č.2. Regiony soudržnosti v ČR

Zdroj: Seznam použité literatury (18)

3.2.2 Nástroje regionální politiky

Nástrojem hospodářské a sociální politiky soudržnosti jsou především strukturální fondy a Fond soudržnosti. Dále zde můžeme zařadit Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova, Evropský rybářský fond, Evropský zemědělský záruční fond.

Strukturální fondy (SF) jsou hlavním fiskálním nástrojem EU a jsou určeny pro chudší nebo jinak znevýhodněné regiony. Mezi strukturální fondy patří Evropský fond pro regionální rozvoj a Evropský sociální fond.

Evropský fond pro regionální rozvoj (ERDF) byl založen v roce 1975. Za účelem financování investičních projektů, jako je např. výstavba silnic, odstraňování ekologických zátěží, rekonstrukce kulturních památek, výsadba regenerační zeleně, posilování spolupráce podnikatelů v příhraničních regionech, apod. (19)

Evropský sociální fond (ESF) vznikl v roce 1960 a je hlavním nástrojem sociální politiky a zaměstnanosti. Prostřednictvím tohoto fondu jsou financovány zejména neinvestiční projekty, jako např. rekvalifikace nezaměstnaných, speciální programy pro osoby se zdravotním postižením, tvorba inovativních vzdělávacích programů apod. (8, str.31)

Fond soudržnosti (FS) vznikl v roce 1993. Tento fond poskytuje finanční prostředky, na velké investiční projekty v oblasti životního prostředí a infrastruktury. Možnost čerpání z tohoto fondu mají státy, jejichž HDP je nižší než 90% průměru EU. (8, str.31)

Prostředky z těchto fondů se přidělují v návaznosti na Národní rozvojové plány do jednotlivých operačních programů, které jsou podle zaměření spravovány jednotlivými ministerstvy vlády ČR.

3.2.3 Cíle regionální politiky

V období 2007 — 2013 bude v České republice využíváno 26 operačních programů, které jsou rozděleny mezi tři cíle politiky hospodářské a sociální soudržnosti. Rozdělení finančních prostředků mezi jednotlivé cíle je uvedeno v následující tabulce.

Tabulka č.11. Alokace finančních prostředků fondů EU mezi cíle politiky HSS v období 2007 - 2013

Cíle	Fondy pro Českou Republiku		
	<i>V milionech eur</i>	<i>V miliardách Kč</i>	<i>V %</i>
Konvergence	25 880,00	730,00	96,98
Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost	419,09	11,73	1,56
Evropská územní spolupráce	389,05	10,97	1,46
Celkem	26 690,00	752,70	100,00

Zdroj: Seznam použité literatury (17)

Cíl Konvergence

Cíl konvergence se zabývá podporou hospodářského a sociálního růstu méně rozvinutých regionů a členských států. V České republice pod něj spadají všechny regiony soudržnosti s výjimkou Hl. m. Prahy. Jeho realizace je možná prostřednictvím osmi tematických operačních programů a sedmi regionálních operačních programů. (17)

Cíl Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost

Druhý cíl podporuje ty regiony, které přesahují limitní rámec pro zařazení do cíle Konvergence. V České republice pod něj spadá pouze hlavní město Praha. Cíl se realizuje prostřednictvím dvou operačních programů.(17)

Cíl Evropská územní spolupráce

Cíl Evropská územní spolupráce podporuje přeshraniční, meziregionální a nadnárodní spolupráci regionů. V České republice pod něj spadají všechny regiony. Prostředky lze čerpat z devíti operačních programů. Převážně se jedná o OP Přeshraniční spolupráce, OP Meziregionální spolupráce, OP Nadnárodní spolupráce, síťový OP ESPON 2013 a síťový OP INTERACT II. (17)

3.2.4 Proces získání finanční podpory z fondů EU

Rada EU vydala tzv. Strategické obecné zásady Společenství. Tento dokument obsahuje hlavní zásady a priority politiky hospodářské a sociální soudržnosti EU a tvoří orientační rámec pro členské státy při přípravě národních strategických referenčních rámců a operačních programů. (8, str.35)

Pak členské státy sestavily své Národní rozvojové plány. Na Základě tohoto dokumentu si každý stát vypracoval tzv. Národní strategický referenční rámec, který stanovuje principy čerpání podpory a definuje soustavu operačních programů, které chce členský stát využívat pro čerpání z fondů EU. (1, str.8)

Operační programy jsou oficiálním dokumentem schváleným Evropskou komisí. Úkolem Operačních programů je zajistit financování pouze těch projektů, které pomáhají naplnit cíle regionální politiky EU. Operační programy se dále dělí na prioritní osy, které specifikují konkrétní oblast, na kterou mohou být finanční prostředky použity. Prioritní osy se skládají z oblasti podpory, popřípadě i z podoblasti podpory. Následně uvádím schéma této posloupnosti. (25)

Schéma č.1. Posloupnost řídicích dokumentů

Zdroj: Seznam použité literatury 25

Příprava, schvalování a realizace projektů

Regionální rady jednotlivých řídicích orgán průběžně vyhlašují časově omezené výzvy v rámci jednotlivých OP. Vyhlášení probíhá formou tisku a internetových stránek. Žadatel – subjekt, který hodlá požádat o finanční podporu, musí tyto výzvy průběžně sledovat. V případě, že bude chtít v rámci dané výzvy uplatnit svou žádost o finanční podporu, musí sepsat žádost o dotaci - projekt. Žádost musí splňovat všechny požadavky zadané řídicím orgánem.

Tuto žádost předloží žadatel řídicímu orgánu dané Regionální rady v termínu odevzdávání žádostí. Výběr projektu pak probíhá dle zásady transparentnosti, rovného zacházení a nediskriminace. Projekty jsou vybírány na základě bodového hodnocení jednotlivých podaných žádostí. Jeho výsledky jsou veřejně dostupné.

Pokud byla žádost vybrána k financování, vydá pověřený pracovník „Rozhodnutí o poskytnutí dotace“ a zašle smlouvu o poskytnutí dotace úspěšnému žadateli. Okamžikem, kdy žadatel podepíše smlouvu, začíná realizace projektu.

Tím ovšem všechno nekončí. Daný subjekt musí průběžně dokládat plnění daného projektu, jeho financování a vytvářet zprávy o jeho realizaci. Celý průběh

projektu navíc sleduje monitorovací výbor, jehož cílem je porovnání skutečného stavu s plánem, kontrola efektivnosti využití finančních prostředků a kontrola dodržování podmínek poskytnutí dotace. Na základě výsledků monitorovacího výboru může řídicí orgán pozastavit nebo odebrat finanční podporu žadateli.(8, str.186)

Během doby realizace projektu probíhá tzv. vyhodnocení projektu. U Strukturálních fondů se členění evaluace projektu do tří skupin (8, str 192 - 193):

- ***Předběžné hodnocení*** (ex ante) – probíhá před vydáním rozhodnutí o přidělení finanční podpory. Jeho cílem je ověření údajů uvedených v žádosti a posouzení nutnosti a reálnosti projektu.
- ***Průběžné hodnocení*** (interim) – sleduje vývoj projektu od začátku do ukončení realizace. Kontroluje dodržování podmínek, harmonogramu, financování apod.
- ***Následné hodnocení*** (ex-post) – Probíhá po ukončení projektu a rekapituluje celý projekt. Jejím cílem je analyzovat použité zdroje a podat zprávu o naplnění očekávaných výsledků projektu.

Řídicí orgány

Řídicím orgánem tematických operačních programů jsou příslušná ministerstva. Řídicím orgánem regionálních operačních programů jsou rady regionů soudržnosti, zřízené za účelem přijímání dotací z evropských fondů.

Kontrolní orgány

Česká republika definovala čtyři základní instituce pro řízení a koordinaci Národního strategického referenčního rámce (NSRR), je to (28):

- ***Národní orgán pro koordinaci*** je koordinační a metodický orgán odpovědný vládě ČR za realizaci NSRR. Vytváří jednotný rámec implementačního prostředí pro řízení, realizaci, kontrolu, monitorování a evaluaci operačních programů.
- ***Monitorovací výbor NSRR*** je řídicí a koordinační výbor, který především projednává a doporučuje finanční a věcné změny schválených operačních programů, koordinuje systémová opatření, jako jsou monitorovací a informační systém, institucionální struktury, apod. Existují čtyři koordinační výbory.

- **Platební a certifikační orgán** je součástí odboru Národního fondu Ministerstva financí, který zajišťuje pro všechny operační programy tok prostředků z fondů EU do České republiky.
- **Auditní orgán** – je centrální harmonizační jednotka pro finanční kontrolu fungující v rámci Ministerstva financí. Centrálně odpovídá za provádění auditů k ověření účinného fungování řídicího a kontrolního systému realizace podpory z fondů EU.

3.2.5 Stav čerpání z evropských fondů k 3. 4. 2009

Zatím byly vyhlášeny výzvy z 200 oblastí podpory. Z těchto oblastí bylo řídicím orgánům předloženo celkem 20 024 žádostí o finanční podporu v celkové výši cca 469,4 mld. Kč. Dosud podané projektové žádosti svou nárokovanou finanční alokací činily téměř 220 % souhrnné alokace vyhrazené na roky 2007 a 2008. Zájem žadatelů o finanční podporu z fondů EU je tedy velmi vysoký. (29)

K 3. 4. 2009 bylo zaevidováno 4 995 schválených projektů, na které se váží finanční požadavky ve výši 148,7 mld. Kč, což je suma dosahující celkově 68 % alokace na roky 2007 a 2008. Nejvíce schválených projektů bylo v ROP Jihozápad, Jihovýchod a z tematického OP Životní prostředí. Naopak nejméně schválených projektů vykazuje Integrovaný operační program a OP Technická pomoc. Úspěšným žadatelům bylo k 3. 4. 2009 proplaceno zatím jen cca 5,6 mld. Kč. (29)

3.3 Tématické operační programy

Na jednotlivé tematické operační programy je vyčleněna částka 21,23 miliard eur. Tato částka je dělená mezi osm operačních programů, které zde budou v krátkosti popsány.(25)

3.3.1 Operační program Doprava

Zaměřuje se na zkvalitnění infrastruktury a vzájemné propojenosti železniční, silniční a říční dopravy v rámci tzv. transevropských dopravních sítí. V případě silniční infrastruktury jde o dálnice, rychlostní komunikace a silnice I. třídy. (13, str.25)

Financování

- *Prostřednictvím:* Evropského fondu pro regionální rozvoj a Fondu soudržnosti
- *Alokace:* 5,77 mld. €

Řídící orgán

- Ministerstvo dopravy České republiky - odbor fondů EU

3.3.2 Operační program Životní prostředí

Operační program Životní prostředí je zaměřený na zlepšování kvality životního prostředí a tím i zdraví obyvatelstva. Přispívá ke zlepšování stavu ovzduší, vody i půdy, řeší problematiku odpadů a průmyslového znečištění, podporuje péči o krajinu a využívání obnovitelných zdrojů energie. (13, str.25)

Financování

- *Prostřednictvím:* Evropského fondu pro regionální rozvoj a Fondu soudržnosti
- *Alokace:* 4,92 mld. €

Řídící orgán

- Ministerstvo životního prostředí ČR
- Státní fond životního prostředí – zprostředkující orgán

3.3.3 Operační program Podnikání a inovace

Program je určený pro české podnikatelé a zaměřuje se na podporu rozvoje podnikatelského prostředí a podporu přenosu výsledků výzkumu a vývoje do podnikatelské praxe. (13, str.25)

Financování

- *Prostřednictvím:* Evropského fondu pro regionální rozvoj
- *Alokace:* 3,04 mld. €

Řídící orgán

- Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR

3.3.4 Operační program Výzkum a vývoj pro inovace

Tento OP se zabývá posilováním výzkumného a vývojového potenciálu ČR, a to především prostřednictvím vysokých škol, výzkumných institucí. Měl by sloužit k budování, obnově a vybavení výzkumných a vývojových laboratoří, atd. (13, str.26)

Financování

- *Prostřednictvím:* Evropského fondu pro regionální rozvoj
- *Alokace:* 2,07 mld. €

Řídící orgán

- Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR

3.3.5 Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost

Jedná se o jeden z hlavních programů prostřednictvím, kterého jsou financovány neinvestiční projekty. Tento proces je zaměřen na snižování nezaměstnanosti, zprostředkování zaměstnání, rekvalifikaci, podporu začínajícím OSVČ atd. (13, str.26)

Financování

- *Prostřednictvím:* Evropského sociálního fondu
- *Alokace:* 1,84 mld. €

Řídící orgán

- Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR – odbor 72

3.3.6 Operační program Vzdělání a konkurence schopnost

Tento operační program je zaměřený na zkvalitnění a modernizaci systémů počátečního, terciárního a dalšího vzdělávání, jejich propojení do komplexního systému celoživotního učení a ke zlepšení podmínek ve výzkumu a vývoji. (13, str.26)

Financování

- *Prostřednictvím:* Evropského sociálního fondu
- *Alokace:* 1,83 mld. €

Řídící orgán

- Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR – sekce řízení operačních programů

3.3.7 Operační program Technická pomoc

Tento program je víceméně zaměřený na podporu ostatních programů. Jedná se zejména o financování aktivit spojených s řízením programu, např. výběr projektů, kontrola a monitoring projektů, zpracování studií a analýz atd. (13, str.27)

Financování

- *Prostřednictvím:* Evropského fondu pro regionální rozvoj
- *Alokace:* 0,29 mld. €

Řídící orgán

- Ministerstvo pro místní rozvoj ČR - odbor Řídícího orgánu Operačního programu Technická pomoc.

3.3.8 Integrovaný operační program

Je významný OP pro státní správu a územní samosprávu. Cílem je posílení veřejné správy za účelem zvýšení kvality života obyvatel a atraktivity ČR pro investory.

Financování

- *Prostřednictvím:* Evropského fondu pro regionální rozvoj – do výše 85 % z celkových způsobilých výdajů
- *Alokace:* 1,58 mld. €

Řídící orgán

- Ministerstvo pro místní rozvoj ČR – odbor řízení operačních programů

3.4 Regionální operační programy

Jednotlivé regionální operační programy jsou rozděleny do sedmi oblastí podle jednotlivých regionů soudržnosti (NUTS II) s celkovou přidělenou částkou 4,66 miliard Eur pro všechny regiony. V této diplomové práci se zaměřím pouze na program ROP Střední Morava, který bude dále rozveden.

3.4.1 Regionální operační program NUTS II Střední Morava

Region soudržnosti Střední Morava se skládá ze Zlínského a Olomouckého kraje. Tento region se zaměřuje především na zlepšení dopravní dostupnosti a propojení regionu, podporuje rozvoj infrastruktury i služeb cestovního ruchu, zlepšení podmínek k životu v obcích a na venkově a odstraňování ekologických zátěží.

Financování

- *Prostřednictvím:* Evropského fondu pro regionální rozvoj
- *Alokace:* 657,39 mil. €

Řídící orgán

- Regionální rada regionu soudržnosti Střední Morava se sídlem v Olomouci

Čtyři prioritní osy (27)

1. Osa - Doprava

- *Finanční prostředky* - 255,1 mil. €, tj. 38,8 % ROP SM
- *Možnosti financování:* rekonstrukce, modernizace a výstavba silnic II. a III. třídy vč. odstraňování nebezpečných míst, obchvaty sídel, protihlukové stěny, mimoúrovňová křížení biokoridorů s komunikacemi, nákupu dopravních prostředků vč. ekologických, výstavba regionálně významných stezek pro bezmotorovou dopravu apod.

2. Osa - Integrovaný rozvoj a obnova venkova

- *Finanční prostředky* - 259,0 mil. €, tj. 39,4 % ROP SM
- *Možnosti financování*: obnova a výstavba infrastruktury a místních a účelových obslužných komunikací, odstranění nevyužitelných staveb a ekologických zátěží, hrubé terénní úpravy a úpravy veřejných prostranství vč. výsadby okrasné zeleně, obnova a rekonstrukce stávajících objektů, infrastruktura pro poskytování zájmových a volno časových aktivit, vč. kulturních, sportovních a multifunkčních zařízení, apod.

3. Osa - Cestovní ruch

- *Finanční prostředky* - 121,6 mil. €, tj. 18,5 % ROP SM
- *Možnosti financování*: vybudování jednotného systému turistických okruhů, naučných stezek, navigačních tabulí, rekonstrukce kulturní či technické památky nebo kulturní zajímavosti vč. návazné infrastruktury, modernizace, výstavba nebo rozšíření ubytovacího zařízení vč. sportovních zařízení, apod.

4. Osa - Technická pomoc

- *Finanční prostředky* - 21,7 mil. €, tj. 3,3 % ROP SM
- *Možnosti financování*: Financování aktivit spojených s řízením programu, např. platy pracovníků, výběr projektů, monitoring projektů a programu, zpracování studií a analýz, poskytování informačních a poradenských služeb potenciálním žadatelům o podporu apod.

4 PRAKTICKÁ A NÁVRHOVÁ ČÁST

Jak již bylo dříve uvedeno, z výše provedených analýz vyplývá, že obec Zašová je poměrně dobře rozvinutou obcí. Základní infrastruktura v obci je vybudovaná a její další rozvoj by měl vycházet ze Strategického rozvojového dokumentu obce Zašová. Tento dokument byl schválen Zastupitelstvem obce Zašová dne 24. května 2007.

Strategický rozvojový dokument obsahuje základní přehled akcí, které by mohla obec Zašová v blízkých letech realizovat. Jednotlivé záměry v něm nejsou řazeny podle pořadí důležitosti ani podle výše jejich investiční náročnosti. Realizace každého projektu bude postupně individuálně schvalována zastupitelstvem obce Zašová podle finančních možností obce a v závislosti na možnostech získání dotací na tyto jednotlivé projekty.

Jednotlivé akce obsažené v strategickém rozvojovém dokumentu se dají rozdělit do tří skupin podle nutnosti jejich realizace. První skupinou jsou projekty, které musí obec provést z různých legislativních důvodů. Mezi ně bych zařadila například investiční projekt rekultivace skládky (nutnost odstranění starých ekologických zátěží) nebo neinvestiční projekt zpracování Územního plánu obce v digitální formě (dáno zákonem).

Druhou skupinou projektů tvoří potřeba obce postarat se o svůj stávající majetek. Zde bych zařadila projekty na rekonstrukci a zateplení Základní a mateřských škol, rekonstrukci Domu služeb, rekonstrukci Zdravotního střediska, revitalizace veřejných ploch, rekonstrukce chodníků, oprava komunikací nebo oprava autobusových zastávek. Postupně se k těmto projektům budou určitě přidávat další, např. veřejné osvětlení nebo místní rozhlas, tak aby veškerý majetek obce byl v dobrém technickém stavu.

Poslední skupinu jsem nazvala: „projekty pro zkvalitnění života v obci a její rozvoj“. Týkají se jak občanské vybavenosti, tak také rozvoje kultury a turistického ruchu, nebo zkvalitnění životního prostředí. Do této skupiny projektů jsem zahrnula realizaci středu obce, která spočívá v demolici staré hospody se sálem a ve výstavbě nového kulturního a společenského domu v centru obce. Na tento projekt by měla navazovat revitalizace prostoru ve středu obce. K rozvoji turismu by měla přispět realizace nových cyklostezek a cyklotras, a také výstavba squashového hřiště s ubytováním. Ke zlepšení životního prostředí přispěje vybudování rybníku s mokřadem na Hačově, realizace tepelného čerpadla v Základní škole, výstavba kompostárny nebo napojení vodovodu ve Veselé na přivaděč VaKu.

Vzhledem k vysokým finančním nákladům na realizaci všech těchto projektů je zřejmé, že nemohou být realizovány současně. Proto je potřeba stanovit priority a soustředit se na zajištění finančních prostředků na ty nejdůležitější akce, samozřejmě s ohledem na právě vyhlášené dotační tituly.

4.1 Návrhy financování stávajících projektů obce Zašová

Po vstupu České republiky do Evropské unie, se otevřely nové možnosti financování. Pro obec Zašovou to znamenalo nový zdroj finančních prostředků na financování jednotlivých výše zmiňovaných projektů.

Operační programy pro čerpání prostředků z EU v období 2007-2013 jsou zaměřené na cíl Konvergence a Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost. Příprava legislativního rámce na tyto programy však trvala déle, než se předpokládalo, a tak první výzvy byly vyhlášeny až na podzim roku 2007 a to z OP Životního prostředí. V jarních měsících 2008 se pak postupně mohly využít výzvy z dalších operačních programů a z Regionálního operačního programu.

4.1.1 Získané dotace v letech 2009 a 2010

Obec Zašová podala v druhém programovém období již celkem 9 žádostí o finanční podporu z evropských fondů. V některých případech se jí podařilo uspět a obec tak získala dotace na tyto projekty:

Tabulka č.12. Dotace získané v letech 2008 a 2009

Akce	Zdroj dotace	Rozpočet v mil. Kč	Dotace v %	Dotace v mil. Kč	Vlastní prostředky v mil. Kč	Termín realizace
Rekultivace skládky	OPŽP	33,3	90	30,0	3,3	2009-2010
Cyklostezka Bečva	ROP	20,0	85	17,0	3,0	2009-2010
Zelená Zašová	ROP	21,0	90	19,0	2,0	2009-2010
Rekonstrukce ZS	ROP	6,0	83	5,0	1,0	2009-2010
Kompostárna - auto	OPŽP	1,3	90	1,2	0,1	2009
Náklady celkem		81,6		72,2	9,4	

Zdroj: Informace získané z konzultací na obecním úřadě

Následně uvádím stručný popis jednotlivých projektů:

Rekultivace skládky je projekt, na který obec Zašová žádala o dotace již dříve, ale doposud nebyla úspěšná. Nyní byla dotace poskytnuta v rámci 1. výzvy z operačního programu Životního prostředí, prioritní osa - 4, oblast podpory - Odstraňování starých ekologických zátěží. Celkové rozpočtové náklady na rekultivaci byly v projektové dokumentaci vyčísleny na 45 mil. Kč, výběrovým řízením se cena snížila na 33,3 mil. Kč. Rekultivace má být provedena zhruba na ploše 2,5 ha.

Cyklostezka Bečva je projekt, na jehož realizaci se dohodly všechny obce, přes jejichž katastr protéká Rožnovská Bečva. Tyto obce podaly společný integrovaný projekt do operačního programu 12. ROP Střední Morava - 12.1. Doprava - 12.1.3. Bezmotorová doprava s tím, že každá obec zajišťuje cyklostezku na svém území. Ta vede kolem řeky Bečvy a měla by sloužit pouze pěší a cyklistické dopravě. Do projektu je zapojeno 7 obcí včetně města Rožnov pod Radhoštěm. Rozpočtové náklady celého projektu činily cca 120 mil. Kč. Podíl obce Zašová je cca 20 milionů Kč.

Zelená Zašová je projekt, který řeší revitalizaci veřejných prostranství v obci Zašová a její místní části Veselá. Jedná se o výstavby chodníků, opravy komunikací, doplnění městského mobiliáře, ošetření stávající zeleně a dosadba zeleně v nových parkových plochách. Projekt byl uplatněn ve výzvě 12. ROP Střední Morava - 12.2. Integrovaný rozvoj a obnova regionu – 12.2.3. Rozvoj venkova - 2.3.1. Fyzická revitalizace území. Celkový náklad činí 21 mil. Kč.

Rekonstrukce zdravotního střediska bude realizována z operačního programu 12. ROP Střední Morava – 12.2. Integrovaný rozvoj a obnova regionu – 12.2.3. Rozvoj venkova – 12.2.3.2 Sociální infrastruktura. Jedná se o rekonstrukci objektu zdravotního střediska v Zašové spočívající ve výměně oken, zateplení fasády, zateplení střechy, výměně vodovodního potrubí a kanalizačních svodů, rekonstrukci sociálních zařízení, zřízení bezbariérového vstupu a výměně podlahových krytin, dveří a svítidel.

Kompostárna - auto by mělo být pořízeno z operačního programu Životního prostředí. Obec Zašová podala dva projekty v rámci 5. výzvy, Prioritní osa 4 - Zkvalitnění nakládání s odpady. Jedním z nich bylo zřízení komunitní kompostárny, a pro obsluhu této kompostárny mělo sloužit i kontejnerové auto, o které obec požádala samostatně v rámci poskytnutí finančních prostředků „de minimis“. Přesto, že dotace na kompostárnu poskytnuta nebyla, o pořízení auta obec má zájem, dá se uplatnit i pro jiné potřeby. O dotaci na kompostárnu bude obec žádat v rámci další možné vyhlášené výzvy.

V této době musí obec zajistit finanční prostředky na jednotlivé projekty, tak aby všechny etapy stavby proběhly v pořádku a obec dotaci opravdu obdržela. V následujícím textu popíše způsob financování jednotlivých projektů.

4.1.2 Financování projektů

Způsob financování výše uvedených projektů bych rozdělila do dvou skupin, podle toho z jakého dotačního programu budou financovány.

První skupinou je financování projektů z Operačního programu životního prostředí. Na tyto projekty dostala obec Zašová dotaci ve výši 90% celkových nákladů projektu. Financování těchto projektů v praxi probíhá tak, že obec z každé faktury uhradí 10% ze svých zdrojů a 90% zaplatí Státní fond životního prostředí přímo na účet zhotovitele akce.

Druhou skupinou jsou projekty financované z Regionálního operačního programu. Dotace na tyto projekty se pohybuje v rozmezí 80 až 90% celkových nákladů projektů. Tyto projekty musí být obcí předfinancovány. To znamená, že obec musí nejprve uhradit platbu ze svých zdrojů. A až po uplynutí tří měsíců od zaplacení první platby může obec požádat o proplacení poměrné části dotace.

Protože financování projektů z Regionálního operačního programu je velmi nákladné, a obec na něj nemá volné peněžní prostředky, pokusím se navrhnout optimální možnost financování výše uvedených projektů.

4.1.2.1 Financování z vlastních zdrojů

Nejprve musím zjistit výši volných finančních prostředků obce v roce 2009, proto v následující tabulce uvádím zkrácený plánovaný rozpočet na rok 2009.

Tabulka č.13. Plánovaný rozpočet na rok 2009

Položka	Částka
Daňové příjmy	19 977 000 Kč
Nedaňové příjmy	4 590 000 Kč
Kapitálové příjmy	0 Kč
Dotace	3 610 000 Kč
Celková suma příjmů	28 177 000 Kč
Běžné výdaje	24 949 000 Kč
Kapitálové výdaje	6 960 000 Kč
Celková suma výdajů	31 909 000 Kč
Přebytek z předchozího roku	9 731 000 Kč
Splátka hypotečního úvěru	-286 000 Kč
Financování celkem	9 445 000 Kč
Rozpočtová rezerva	5 713 000 Kč

Zdroj: Plánovaný rozpočet obce Zašová na rok 2009

Obec Zašová V minulých letech málo investovala a tak si vytvořila finanční rezervu ve výši 9,7 milionů korun. Část této rezervy obec použije na financování přebytku výdajů. Se zbytkem této finanční rezervy ve výši 5,7 milionů korun budu kalkulovat a použiji je na financování jednotlivých výše uvedených projektů.

Z tabulky č.12. je patrné, že vlastní prostředky obce by měly stačit na financování rekonstrukce zdravotního střediska, revitalizace skládky a na auto pro kompostárnu. Ostatní projekty (Cyklostezka Bečva a Zelená Zašová) jsou velmi nákladné, protože je musí obec předfinancovat. Proto musím najít jiné řešení, jak by obec mohla tyto projekty z ROP financovat.

4.1.2.2 Financování pomocí dodavatelské firmy

Jednou z možností jak získat peněžní prostředky na dané investiční akce je financování akce pomocí dodavatelské firmy. Tento systém probíhá tak, že dodavatelská firma pošle na účet obce peníze v celkové hodnotě faktury a obec jí výši faktury zpětně zaplatí. Za tyto poskytnuté peníze účtuje obci úrok. Podle mých zjištěných informací bývá zpravidla tento úrok nižší, než v případě poskytnutí úvěru bankou. Proto bych tento způsob financování doporučila u projektů cyklostezka Bečva a projektu Zelená Zašová.

4.1.2.3 Financování pomocí úvěru

Pokud by se obci nepodařilo uzavřít smlouvy s dodavatelskou firmou o financování akce, doporučila bych obci jako poslední možnost úvěr. Bankovní ústavy vydávají povětšinou pouze úvěry na financování konkrétní akce. Proto není možné uzavřít jeden úvěr ve vyšší finanční částce na obě investiční akce. Z toho důvodu bych obci doporučila uzavřít revolvingový úvěr na investiční akci – Cyklostezka Bečva, popřípadě na projekt Zelená Zašová. Podle mých zjištěných informací by měl vycházet nejlépe tento revolvingový úvěr u Komerční banky. Je to dáno i tím, že u této banky má obec zároveň svůj běžný účet.

Náležitosti revolvingového úvěru pro projekt Cyklostezka Bečva:

Výše úvěru:	9 600 000,- Kč
Úroková sazba:	PRIBOR + 1,5 %
Účel poskytnutí:	financování projektu Cyklostezka Bečva
Forma úvěru:	revolvingový úvěr
Doba trvání:	červen 2009 - říjen 2010
Výpočet úroku:	$(\text{výše půjčky} \times \text{úrok} \times \text{počet dnů}) / 36000$ (4)

Výši revolvingového úvěru jsem určila tak, aby byla obec schopna pokrýt 6 nejvyšších měsíčních splátek za sebou pro případ, kdyby se platba finanční podpory z EU na účet obce opozdila. Obec zatím s tímto typem dotace nemá zkušenosti a já nedokážu odhadnout, za jak dlouho bude první platba od jejího požádání zaslána na účet obce. Doba trvání úvěru je nastavená podle realizace daného projektu. Výše úrokové sazby v případě revolvingového úvěru pro tuto obec by měla dosahovat přibližně výše rovné PRIBORU + 1,5%.

Protože se jedná o revolvingový úvěr bude obec platit pouze úrok z částky, kterou si půjčila a po dobu půjčení peněžních prostředků.

Tabulka č.13. Výpočet úroku z revolvingového úvěru na projekt Cyklostezka Bečva

Měsíc a rok	Měsíční čerpání	Splátka	Dlužná částka celkem	Úrok celkem
06/2009	1 300 000 Kč		1 300 000 Kč	4 875 Kč
07/2009	1 300 000 Kč		2 600 000 Kč	10 075 Kč
08/2009	1 400 000 Kč		4 000 000 Kč	15 500 Kč
09/2009	1 500 000 Kč		5 500 000 Kč	20 625 Kč
10/2009	1 500 000 Kč	3 400 000 Kč	3 600 000 Kč	13 950 Kč
11/2009	1 500 000 Kč		5 100 000 Kč	19 125 Kč
12/2009	1 500 000 Kč	1 500 000 Kč	5 100 000 Kč	19 763 Kč
Celkem 2009	10 000 000 Kč	4 900 000 Kč		103 913 Kč
01/2010	1 500 000 Kč	3 825 000 Kč	2 775 000 Kč	10 753 Kč
02/2010	1 500 000 Kč		4 275 000 Kč	14 963 Kč
03/2010	1 700 000 Kč		5 975 000 Kč	23 153 Kč
04/2010	1 700 000 Kč	3 825 000 Kč	3 850 000 Kč	14 438 Kč
05/2010	1 700 000 Kč	1 200 000 Kč	4 350 000 Kč	16 856 Kč
06/2010	700 000 Kč		0 Kč	18 938 Kč
07/2010	700 000 Kč	4 344 000 Kč	0 Kč	5 448 Kč
08/2010	624 000 Kč	319 000 Kč	0 Kč	6 630 Kč
09/2010	0 Kč		1 711 000 Kč	6 416 Kč
10/2010	0 Kč	1 711 000 Kč	0 Kč	0 Kč
Celkem 2010	10 124 000 Kč	15 224 000 Kč		117 595 Kč
Celkem	20 000 000 Kč	20 000 000 Kč		221 508 Kč

Zdroj: Vlastní výpočty

Ve výše uvedené tabulce jsem vypočítala odhadovanou výši úroku. Jednotlivé půjčky a splátky jsem nastavila dle kalendáře pro financování jednotlivých akcí, který je uveden v žádosti o dotaci. Jedná se spíše o pesimistickou variantu, pro případ opoždění platby z fondů EU.

Ukazatel dluhové služby v případě použití úvěru na Cyklostezku Bečva

Proto, aby se obec Zašová moc nezadlužila a mohla i nadále získat dotace je potřeba hlídat ukazatel dluhové služby. Proto v následující tabulce uvádím odhadovaný výpočet ukazatelé dluhové služby.

Tabulka č.14. Ukazatel dluhové služby – úvěr na projekt Cyklostezka Bečva

Číslo řádku	Název položky	Rok 2009	Rok 2010
1	Daňové příjmy	19 977	20 177
2	Nedaňové příjmy	4 590	4 636
3	Přijaté dotace - finanční vztahy	750	756
4	Dluhová základna	25 317	25 569
5	Úroky	296	264
6	Splátky jistin a dluhopisů	0	5 100
7	Splátky leasingu	0	0
8	Dluhová služba	296	5 364
9	Ukazatel dluhové služby v %	1,17	20,10

Zdroj: Vlastní výpočty

Ukazatel dluhové služby ve sledovaných letech nepřekročil doporučenou hodnotu 30%. Pokud by se obci nepodařil získat dodavatelský úvěr, mohla by použít tento revolvingový úvěr u banky.

Náležitosti revolvingového úvěru pro projekt Zelená Zašová:

Výše úvěru:	10 000 000,- Kč
Úroková sazba:	PRIBOR + 1,5 %
Účel poskytnutí:	financování projektu Zelená Zašová
Forma úvěru:	revolvingový úvěr

Doba trvání: červenec 2009 - listopad 2010

Také v tomto případě jsem určila výši revolvingového úvěru tak, aby byla obec schopna pokrýt 6 nejvyšších měsíčních splátek za sebou pro případ zpoždění platby z EU. Doba trvání úvěru a výše úrokové sazby je stanovena stejně jako v předchozím případě. V následující tabulce jsem zachytila výpočet přibližného úroku z revolvingového úvěru na projekt Zelená Zašová.

Tabulka č.15. Výpočet úroku z revolvingového úvěru na projekt Zelená Zašová

Měsíc a rok	Měsíční čerpání	Splátka	Dlužná částka celkem	Úrok celkem
07/2009	1 800 000 Kč		1 800 000 Kč	6 750 Kč
08/2009	1 800 000 Kč		3 600 000 Kč	13 950 Kč
09/2009	1 800 000 Kč		5 400 000 Kč	20 925 Kč
10/2009	1 700 000 Kč		7 100 000 Kč	26 625 Kč
11/2009	1 200 000 Kč	4 860 000 Kč	3 440 000 Kč	13 330 Kč
12/2009	0 Kč	1 000 000 Kč	3 040 000 Kč	11 400 Kč
Celkem 2009	9 500 000 Kč	5 860 000 Kč		107 085 Kč
01/2010	0 Kč		3 640 000 Kč	14 105 Kč
02/2010	0 Kč	3 150 000 Kč	1 090 000 Kč	4 224 Kč
03/2010	0 Kč		1 690 000 Kč	5 915 Kč
04/2010	1 800 000 Kč	0 Kč	2 690 000 Kč	10 424 Kč
05/2010	1 800 000 Kč	1 620 000 Kč	2 870 000 Kč	10 762 Kč
06/2010	1 800 000 Kč		4 670 000 Kč	18 096 Kč
07/2010	1 800 000 Kč		6 470 000 Kč	24 262 Kč
08/2010	1 800 000 Kč	4 860 000 Kč	3 410 000 Kč	13 214 Kč
09/2010	1 255 000 Kč	295 000 Kč	4 370 000 Kč	16 934 Kč
10/2010	0 Kč		4 370 000 Kč	16 388 Kč
11/2010	0 Kč	4 370 000 Kč	0 Kč	0 Kč
Celkem 2010	11 455 000 Kč	15 095 000 Kč		120 219 Kč
Celkem	20 955 000 Kč	20 955 000 Kč		227 304 Kč

Zdroj: Vlastní výpočty

V této tabulce jsem zachytila výpočet úroku z revolvingového úvěru na projekt Zelená Zašová. Jako v předchozím případě se jedná spíše o pesimistický odhad.

Ukazatel dluhové služby v případě použití úvěru na projekt Zelená Zašová

V následující tabulce je vypočítána výše ukazatele dluhové služby v případě uzavření úvěru na projekt Zelená Zašová.

Tabulka č.16. Ukazatel dluhové služby – úvěr na projekt Zelená Zašová

Číslo řádku	Název položky	Rok 2009	Rok 2010
1	Daňové příjmy	19 977	20 177
2	Nedaňové příjmy	4 590	4 636
3	Přijaté dotace - finanční vztahy	750	756
4	Dluhová základna	25 317	25 569
5	Úroky	299	267
6	Splátky jistin a dluhopisů	0	3 040
7	Splátky leasingu	0	0
8	Dluhová služba	299	3 307
9	Ukazatel dluhové služby v %	1,18	12,93

Zdroj: Vlastní výpočty

Ani v tomto případě ukazatel dluhové služby ve sledovaných letech nepřekročil doporučenou hodnotu 30%. Pokud by se obci nepodařil získat dodavatelský úvěr, mohla by použít i tento revolvingový úvěr.

Zároveň je vak nutno posoudit, zda je možné, aby si obec vzala oba úvěry současně, pokud by se obci nepodařilo získat financování pomocí dodavatelské firmy ani u projektu cyklostezka Bečva ani v případě akce Zelená Zašová. Zde jsem vypočítala výši ukazatelé dluhové služby v případě dvou revolvingových úvěrů.

Tabulka č.17. Ukazatel dluhové služby v případě uzavření dvou předchozích úvěrů

Číslo řádku	Název položky	Rok 2009	Rok 2010
1	Daňové příjmy	19 977	20 177
2	Nedaňové příjmy	4 590	4 636
3	Přijaté dotace - finanční vztahy	750	756
4	Dluhová základna	25 317	25 569
5	Úroky	403	384
6	Splátky jistin a dluhopisů	0	8 140
7	Splátky leasingu	0	0
8	Dluhová služba	403	8 524
10	Ukazatel dluhové služby v %	1,59	33,34

Zdroj: Vlastní výpočty

Pokud by se obci nepodařilo uzavřít smlouvu na financování pomocí dodavatelského úvěru ani u jednoho projektu, musela by obec Zašová uzavřít výše zmíněné úvěry. Pokud by uzavřela oba úvěry současně, tak by ukazatel dluhové služby v roce 2010 mírně překročil doporučenou hodnotu 30 %. V tomto případě by to však znamenalo, že obec nedodržela literu zákona a proto by také mohla mít v roce 2010 problém získat dotaci popřípadě další úvěr na financování jiných projektů. Proto přijetí obou úvěrů v nastavené výši nedoporučuji, bylo by však možné zvažovat omezení jejich výše.

4.2 Řešení středu obce Zašová

Přesto že obec Zašová má připravených mnoho rozvojových projektů, je její stěžejní zájem získat dotační finanční prostředky z EU na výstavbu nového kulturně - společenského centra a dořešení středu obce – tzv. návsi. Tento záměr řeší obec Zašová již několik desítek let, zpracovala na něj několik studií, a uspořádala několik architektonických soutěží na řešení středu obce, zatím se však nikdy nepodařilo na tak rozsáhlou stavbu zajistit financování.

Obec Zašová si v letech 2006 a 2007 připravila projekt na realizaci celkového řešení středu obce včetně demolice stávajícího sálu a výstavby nového kulturně - společenského zařízení s restaurací a architektonickým řešením návsi. V době přípravy projektu nebyly známy a dány podmínky pro čerpání evropských peněz. Nebylo ani zřejmé, jaké dotační tituly bude možno využít. Proto hlavním požadavkem obce bylo funkční řešení kulturního domu, ve kterém by se kromě vlastního sálu pro 250 lidí a jeho zázemí nacházelo i informační centrum, zrcadlový sál, prostory pro taneční školu, knihovna, galerie, restaurace se salonkem a zázemím a další prodejní prostory. Protože nebyl dán ani finanční rámec, do kterého by se takový projekt měl vejít, nebyla výše investice omezena. Po zpracování dokumentace byl zpracován propočet stavby. Jeho výše se pohybovala v případě nového kulturního zařízení ve výši 150 milionů Kč. V tom ještě nebyly započítány náklady na demolici staré budovy a náklady na řešení návsi. Z důvodů vysokých finančních nákladů se obci do dnešního dne nepodařilo zajistit finanční prostředky na tuto akci.

V další části této práce se pokusím posoudit stávající navržený projekt z hlediska jeho financování především prostřednictvím finančních zdrojů z fondů EU, případně se pokusím nalézt i jiné možnosti jeho realizace.

4.2.1 Varianta - Financování stávajícího projektu z OP podnikání a inovace

Na řešení starých zátěží je možné získat finanční prostředky z OP Podnikání a inovace v rámci programu Nemovitosti. Tento Program podporuje vznik a rozvoj podnikatelských nemovitostí i související infrastruktury. A to všechno i na kontaminovaných plochách či v zanedbaných objektech, tzv. brownfields. Z podmínek programu však vyplývá, že by se dal využít pouze v případě, kdyby se na místě demolice vybudovalo jiné podnikatelské zařízení, než které se tam nacházelo. Nelze jej uplatnit na výstavbu celého středu, neboť se jedná o nahrazení kulturního objektu stejným typem zařízení. Zásada změny by zde nebyla uplatněna. Tento program není možné využít ani na demolici objektu s následnou úpravu pozemku pouze jako

veřejného prostoru nebo parkoviště bez výstavby nového zařízení, neboť se nejedná o podnikatelský objekt.

4.2.2 Varianta - Financování stávajícího projektu z ROP Střední Morava

Po prostudování Regionálního operačního programu a jeho schváleného referenčního dotačního rámce jsem dospěla k závěru, že takovýto typ projektu by mohl mít šanci uspět pouze v rámci osy 2. Integrovaný rozvoj a obnova regionu – rozvoj vesnic – sociální infrastruktura. Ostatní 3 osy Cestovního ruchu, Doprava a Technická pomoc jsou určeny pro jiné typy projektů.

Na program Integrovaný rozvoj a obnova regionu bylo vyčleněno pro oba kraje, které spadají do NUTS II, 259 milionu korun. Oba kraje se dohodly, že se o finanční prostředky budou dělit přibližně stejným dílem. Na jednotlivé vydané výzvy bylo alokováno na 1 kraj cca 120 mil. Kč. Z této velmi nízké částky jsem usoudila, že se zde nemůže uplatnit stávající projekt, který by spotřeboval celou alokaci pro daný kraj.

Z výše uvedeného vyplývá, že obecně projekt kulturního zařízení lze financovat z ROP Střední Morava – rozvoj vesnic – sociální infrastruktura. Avšak vzhledem k tomu, že stávající projekt na řešení středu obce Zašová je velmi nákladný, možnost jeho financování za pomoci dotací z ROPu by měla téměř nulovou šanci. Je proto nutné s projektem dále pracovat a najít jeho optimálnější a levnější řešení. Proto jsem připravila další návrhy na úpravu stávajícího projektu a jeho další možnosti financování.

4.2.3 Varianta - Přestavba starého společenského sálu s restaurací.

Při hledání levnějších variant mě napadla ta nejjednodušší. Nač stavět nové zařízení, když už tu takové stojí. Bylo by proto možné zrekonstruovat stávající zařízení.

Tím by došlo k podstatným úsporám celkových nákladů na řešení středu obce.

Tento návrh při mých konzultacích na obecním úřadě bohužel nebyl přijat především ze dvou důvodů, a proto jsem se jím již dále nezabývala. Jedním z důvodů je nevyhovující poloha starého kulturního zařízení, které se nachází na okraji „návsí“ obce Zašová a částečně zasahuje do frekventované středové komunikace. Dalším důvodem je fakt, že starý sál nepojme víc jak 100 lidí, a je v dnešní době pro obec se 3000 obyvateli kapacitně nevyhovující. Jak již bylo zmíněno, je kulturní zařízení umístěno na okraji řešeného prostoru návsi, a proto není možné toto staré kulturní zařízení rozšířit, tak aby společenský sál vyhovoval požadované kapacitě obce.

4.2.4 Varianta - Rozdělení projektu na etapy

Protože nelze získat finanční prostředky na celou stavbu především z důvodů velkých finančních nákladů, usoudila jsem, že nezbyvá, než projekt rozdělit na etapy a ty postupně realizovat. Proto jsem se pokusila celý projekt rozdělit do několika etap tak, aby každá etapa měla rozpočet, který by mohl být z příslušných programů u financovatelný a bylo by tak možné na jednotlivé etapy získat dotace.

Původní projektovou dokumentaci by mohla obec využít pro legislativní zajištění územního rozhodnutí, ale pro stavební povolení bude muset být projekt předělán podle jednotlivých etap.

S ohledem na zajištění funkčnosti jednotlivých etap a na možnosti jednotlivých dotačních titulů doporučuji rozdělení celého projektu řešení středu obce takto:

- 1. Etapa – demolice starého kulturního objektu
- 2. Etapa – výstavba nového kulturního zařízení bez restaurace a dalšího vybavení
- 3. Etapa – vybavení objektu
- 4. Etapa – výstavba restauračního zařízení
- 5. Etapa – dořešení návsi (parkoviště, odpočinkové plochy, zeleň)

4.2.4.1 1. Etapa – demolice starého kulturního objektu

Pokud chceme snižovat finanční prostředky projektu tak, aby bylo možno vlastní výstavbu objektu uplatnit v nějakém dotačním titulu, navrhuji vyčlenit z projektu samostatně demolici původních staveb. Na samostatnou demolici však dotace nejsou, proto ji musí obec zajistit z vlastních prostředků. Z těchto důvodů navrhuji snažit se o co nejnižší náklady – využít místních stavebních firem, které jsou schopny stavební suť podrtit a využít dále na jiných stavbách např. do komunikací. Tím by se ušetřily finanční prostředky za dopravu a uložení na skládku, které v daném objemu by činily přes půl miliónu Kč.

Při těchto pracích by bylo možné také využít práce veřejně prospěšných pracovníků tzv. VPP, které zaměstnává obec na základě smlouvy z Úřadem práce. Ten hradí obci náklady na mzdy těchto pracovníků.

Potřebné vlastní prostředky je obec schopna bez větších problémů uhradit z ročního obecního rozpočtu. S ohledem na dofinancování dalších etap doporučuji demoliční práce provádět v maximální výši do 3 mil. Kč.

4.2.4.2 2. Etapa – výstavba nového kulturního zařízení bez restaurace

Finanční prostředky na tuto etapu – výstavby nového kulturního zařízení bez restaurace a dalšího zařízení by bylo možné získat hned několika způsoby:

- Dotace EU - Regionální program NUTZ Střední Morava – rozvoj vesnic – sociální infrastruktura
- Dotace státní - Ministerstvo financí – prostřednictvím poslaneckých iniciativ
- Financování pomocí úvěru
- Pronájem průmyslové zóny Hačov

Dotace EU - ROP Střední Morava – rozvoj vesnic – sociální infrastruktura

Jak bylo již dříve uvedeno, nelze tuto etapu financovat z Operačního programu podnikání a inovace, ale je možné ji financovat z ROP Střední Morava. Zde je však nutné zvážit, jak vysoká investice má ještě šanci projít výběrovým řízením Regionální rady. Na základě informací zjištěných od pracovníků Regionální rady doporučuji maximální výši rozpočtu do 50 milionů korun. Vzhledem k tak vysokým nákladům doporučuji žádost o dotaci velmi důkladně připravit a především zdůvodnit potřebnost této investice a navrhnout co největší využití objektu. Na uplatnění této žádosti velmi záleží, protože není další vhodný program, do kterého by mohla být tato žádost předložena. V rámci tohoto programu může být poskytnuta dotace až do výše 90% celkových uznatelných nákladů. Realizaci projektu je vhodné si rozdělit min. do 2 let kvůli dofinancování vlastních prostředků cca 5 mil. Kč. 2,5 mil. Kč je obec schopna ze svého rozpočtu běžně uhradit, aniž by ji splátka nadměrně zatížila.

Dotace státní - Ministerstvo financí – prostřednictvím poslaneckých iniciativ

Pokud žádost v ROPu bude neúspěšná, nezbyvá, nežli zkusit získat finanční prostředky z Ministerstva financí prostřednictvím poslaneckých iniciativ, pokud se budou i nadále v rámci státního rozpočtu uplatňovat. Zde by mohla být šance získat dotaci až ve výši 70 -100% uznatelných nákladů.

Nezískáním dotačních prostředků na tuto etapu výstavby je realizace celého projektu velmi vážně ohrožena. Další varianty bez dotací jsou možné, ale pouze za určitých podmínek.

Financování pomocí úvěru

Pokud by obec nezískala na tuto etapu projektu finanční prostředky formou dotací, je jednou z posledních možností zajištění financování projektu formou úvěru. Proto, aby se obec Zašová nedostala do finančních problémů, je důležité pořádně tento záměr naplánovat.

Projekt výstavba kulturně – společenského centra by neměla přesáhnout částku 50 milionů korun. Protože tato částka je velmi vysoká je důležité rozložit její splácení do více let tak, aby obec Zašová v jednotlivých letech nepřekročila ukazatel dluhové služby a byla schopna jednotlivé výše splátek splácet. Z ohledem na realizace akcí v letech 2009 a 2010 bych doporučila začít s touto etapou nejdříve až v roce 2010.

Po vypočítání ukazatele dluhové služby jsem došla k závěru, že obec si může dovolit splácet až 6 milionů korun ročně, aby nepřekročila hranici ukazatelé dluhové služby doporučenou ministerstvem financí.

Z rozpočtu obce jsem usoudila, že splátka 6 milionů korun ročně je poměrně vysoká a obec Zašová by si jí nemohla dovolit. Z rozpočtu obce jsem dále vyčetla, že ročně dává přes 5,5 milionů korun na investiční akce (jako jsou opravy cest, budov atd.). Pokud by obec výši těchto investic omezila, mohla by si dovolit podle mého názoru splácet ročně maximálně 4 miliony korun. Po telefonické konzultaci s pracovníkem bankovního ústavu jsem zjistila, že výše úrokových sazeb pro obce se pohybuje v této době v rozmezí PRIBOR + 1,5 – 2,5%. Tato výše je především ovlivněná finanční situací dané obce. Z těchto důvodů jsem se rozhodla navrhnout tento úvěr:

Výše úvěru:	50 000 000,- Kč
Úroková sazba:	5 % p.a.
Účel poskytnutí:	financování výstavby nového kulturního centra
Doba poskytnutí:	30 let ¹³
Forma splácení:	konstantní anuitou
Frekvence splácení:	roční
Způsob zajištění úvěru:	zástava nemovitostí

$$a = 50\,000\,000 * \left(\frac{0,05}{1 - \left(\frac{1}{(1+0,05)^{30}} \right)} \right) = 3\,252\,572$$

Výpočet anuity:

¹³ Obec stanovila maximální akceptovatelnou dobu splácení úvěru na 30 let.

Protože tato varianta je hodně finančně náročná a obec bude muset splácet poměrně vysoké splátky až 30 let, volila bych tuto možnost financování výstavby nového kulturně - společenského zařízení až jako krajní variantu.

Pronájem průmyslové zóny Hačov

Další možností by byl pronájem průmyslové zóny v lokalitě Hačov pro výstavbu fotovoltaické elektrárny na 25 let s předpokládaným ročním nájem 6 mil. Kč. Pro obec by to byla velká příležitost, jak získat alespoň část finančních prostředků na financování projektu středu obce.

S navýšením příjmu obce o 6 mil. Kč ročně se dá opět využít bankovního úvěru, tentokrát však s daleko jinými podmínkami. Obec by si v tomto případě mohla podle ukazatele dluhové služby dovolit splácet až 9 milionů korun ročně. Počítám s tím, že obec by část akce zaplatila z pronájmu a ze svých finančních prostředků, takže výše úvěru by mohla být daleko nižší než v předchozím případě. Zde jsou podrobně zachyceny náležitosti tohoto úvěru.

Výše úvěru:	38 000 000,- Kč
Úroková sazba:	5 % p.a.
Účel poskytnutí:	financování výstavby nového kulturního centra
Doba poskytnutí:	6 let
Forma splácení:	konstantní anuitou
Frekvence splácení:	roční
Způsob zajištění úvěru:	zástava nemovitostí

$$a = 38\,000\,000 * \left(\frac{0,05}{1 - \left(\frac{1}{(1+0,05)^6} \right)} \right) = 7\,486\,664$$

Výpočet anuity:

V tomto případě by obec splácela až 7,5 miliónů korun ročně po dobu 6 let. Tato varianta by byla pro obec mnohem výhodnější než samotný úvěr, ale tuto variantu může obec realizovat pouze v tom případě, pokud se jí podaří uzavřít smlouvu na pronájem průmyslové oblasti Hačov pro výstavbu fotovoltaické elektrárny.

4.2.4.3 3. Etapa – vybavení objekt

Nejedná se o základní vybavení, které zajistí funkčnost vybudované stavby, to je nutné pořídit ještě ve 2 etapě. Dalším vybavením jsou např. stoly, židle, promítací zařízení, doplnění zařizovacích předmětů pro obslužné prostory, pro prostory sloužící umělecké škole, knihovně, galerii a dalším aktivitám.

Na tuto etapu projektu by bylo možné získat finanční prostředky s programu Interreg IIIA nebo z Operačního programu – lidské zdroje a zaměstnanost.

Přeshraniční spolupráce Interreg IIIA

Toto vybavení doporučuji pořídit v rámci programu Přeshraniční spolupráce Interreg IIIA. Využití tohoto programu je v našem případě vázáno na spolupráci s obcí, která se nachází v kraji hraničícím s krajem Zlínským. Obec Zašová již několik let spolupracuje s městem Vrútky, kde mají zájem také zrekonstruovat kulturní zařízení a kino. Tato příležitost by se dala využít pro vzájemnou pomoc a spolupráci s tím, že na vybavení bude vázán také fond mikroprojektů a dalších vzájemných aktivit mezi oběma partnery. V rámci programu Interreg je možné získat až 90% dotace. Po prostudování úspěšných projektů jsem došla k závěru, že maximální výše rozpočtu by neměla překročit 12mil. Kč.

OP lidské zdroje a zaměstnanost

Vybavení ale spíše s vazbou na zajištění pracovních míst je možné uplatnit také v OP lidské zdroje a zaměstnanost z Ministerstva práce a sociálních věcí např. jako grantový projekt na mezinárodní spolupráci. Celková částka na tuto výzvu činí 120 mil. Kč a cílem této podpory je přispět k zintenzivnění mezinárodní spolupráce v oblasti rozvoje lidských zdrojů a zaměstnanosti. Maximální výše podpory na 1 projekt je 10 mil. Kč. Dotace může být až ve výši 100% způsobilých výdajů.

4.2.4.4 4. Etapa – výstavba restauračního zařízení

Ve všech dřívějších projektech obec uvažovala o vybudování restauračního zařízení, které by přímo navazovalo na kulturní zařízení. Určitě by bylo zařízení daleko více využíváno např. pro svatby, případně smuteční hostiny, nebo narozeninové oslavy, které jsou vždy spojeny se zajištěním teplých jídel. Výstavba takového zřízení obcí je však velmi problematická, neboť poskytnutí běžné dotace by bylo klasifikováno jako veřejná podpora, která není přípustná. Vzhledem k tomu, že již existuje spousta cateringových firem, které jsou schopny zajistit kdekoliv, kdykoliv a jakékoliv občerstvení a vzhledem k tomu, že v obci Zašová se v současné době nachází 8 restauračních zařízení, nedoporučuji novou restauraci stavět. Myslím však, že je vhodné ponechat prostorovou rezervu, aby v případě nutnosti v budoucnu přístavba byla možná.

Pokud by v blízké budoucnosti přece jen byla snaha restaurační zařízení vybudovat, doporučuji, aby tuto aktivitu nezajišťovala obec, nýbrž prostor na základě smluvního vztahu předala konkrétní firmě, která bude mít zájem o výstavbu nové restaurace. Dotaci v tomto případě by bylo možno zajistit z OP průmysl a podnikání nebo v rámci ROP Střední Morava. Výše dotace se zde řídí podle velikosti podniku. Velký podnik, mezi které se řadí i obec může získat max. 40% dotace, střední podnik 50% a malý podnik 60% dotace. Velikost podniku se určuje podle počtu zaměstnanců. S ohledem na návratnost investice nedoporučuji překročit rozpočet stavby nad 15 mil. Kč.

4.2.4.5 5. Etapa – dořešení návsi

Na dořešení návsi předpokládám, že by rozpočet mohl činit cca 15 mil. Kč. Pro realizaci tohoto záměru je vhodné využít Regionální operační programu NUTS Střední Morava – rozvoj vesnic – revitalizace území. Do tohoto programu je možné zahrnout kompletní řešení návsi – parkoviště, odpočinkové plochy, dlažby, zeleň i tzv. městský mobiliář.

Pokud by se nepodařilo zajistit finanční prostředky z ROPu, bylo by možné ještě jednotlivé aktivity rozdělit a zkusit využít státní prostředky, např. chodníky a parkoviště v rámci programu Mobilita ze Státního fondu dopravní infrastruktury, zeleň ze Státního fondu životního prostředí, případně z Ministerstva životního prostředí. A na drobné terénní úpravy využít veřejně prospěšné pracovníky. Ostatní vybavení by musela obec zajišťovat z vlastních zdrojů, ale v tomto případě by se mohlo jednat o postupné několikaleté doplňování, které by nijak zvlášť nezatížilo obecní rozpočet.

4.3 Shrnutí řešení středu obce

Z výše uvedeného rozboru vyplývá, že obec Zašová je schopna především za přispění dotací zajistit i tak rozsáhlý projekt, který by v celkovém součtu bez restauračního zařízení činil až 80 mil Kč. Jednotlivé výše rozpočtu jsou uváděny s ohledem na reálnost záměru a získání dotací.

Poměrně schůdná je i varianta, že by obec nezískala žádné dotace, ale měla k dispozici navýšení příjmů o nájem pozemků 6 mil. Kč. Celý záměr by ale bylo také potřeba realizovat po jednotlivých etapách s delším časovým horizontem.

Problematická situace by nastala v případě, že by obec nezískala žádné dotace a neměla k dispozici ani navýšení příjmů z nájmu.

V následující části se pokusím znázornit časový a nákladový horizont realizace celého projektu nového kulturně – společenského centra. Protože zatím není jisté, zda obec dotaci na tento projekt dostane, rozhodla jsem se udělat časový a nákladový harmonogram pro optimistickou variantu, kdy by obec získala jednotlivé výše uvedené dotace a pesimistickou variantu, kdy by naopak obec musela celý projekt financovat pomocí úvěru.

4.3.1 Optimistická varianta

Optimistická varianta řešení středu obce zahrnuje nejlepší možný způsob financování této stavby. To znamená, že tato varianta zahrnuje financování jednotlivých etap projektu převážně pomocí dotací z fondů EU. Jednotlivé etapy, druh realizace a jejich výše je zachycen v následující tabulce.

Tabulka č.18. Nákladové schéma optimistické varianty řešení středu obce

Etap	Realizace	Doba realizace (v letech)	Náklady celkem (Kč)	Dotace (Kč)	Vlastní prostředky (Kč)
1. Demolice starého objektu	Vlastní prostředky	1	3 000 000	0	3 000 000
2. Výstavba nového kulturního zařízení bez restaurace a dalšího vybavení	ROP SM – rozvoj vesnic – sociální infrastruktura	2 až 3	50 000 000	42 500 000 85 %	7 500 000
3. Vybavení objektu	Interreg IIIA	0,5	3 000 000	2 700 000 90 %	300 000
4. Výstavba restauračního zařízení	Aktuálně obec neřeší	-	0	0	0
5. Dořešení návsi	ROP SM – rozvoj vesnic – revitalizace území	2	15 000 000	12 750 000 85 %	2 250 000
Celkem			71 000 000	57 950 000	13 050 000

Zdroj: Vlastní zpracování

Z této tabulky je patrné, že celá realizace by činila 71 miliónů korun a obec by zaplatila pouze 13 miliónu korun ze svých vlastních prostředků. Obci bych doporučila čerpat vlastní finanční prostředky na tyto jednotlivé etapy pomocí dodavatelského úvěru, který bývá zpravidla nižší než v případě bankovních úvěrů. Realizace celé akce by v tomto případě trvala přibližně 4 roky, což vyplývá z následujícího schématu.

Tabulka č.19. Časové schéma optimistické varianty řešení středu obce

Etapa		1 rok	2 rok	3 rok	4 rok
1	Demolice starého objektu				
2	Výstavba nového zařízení				
3	Vybavení objektu				
5	Dořešení návsi				

Zdroj: Vlastní zpracování

Tato varianta je pro obec nejlepším možným řešením. Ovšem realizace této varianty je podmíněna získáním jednotlivých dotací. Proto by obec měla co nejlépe zpracovat jednotlivé žádosti o finanční podporu.

4.3.2 Pesimistická varianta

Tato varianta se skládá z nejhorších možných variant, které by byla obec schopna ještě financovat, aby se nedostala do platební neschopnosti. Jedná se především o financování prostřednictvím vlastních finančních prostředků a úvěru.

Tabulka č.20. Nákladové schéma pesimistické varianty řešení středu obce

Etapa	Realizace	Doba realizace (v letech)	Náklady celkem (Kč)	Dotace (Kč)	Vlastní prostředky (Kč)
1. Demolice starého objektu	Vlastní prostředky	1	3 000 000	0	3 000 000
2. Výstavba nového kulturního zařízení bez restaurace a dalšího vybavení	Úvěr	3 až 4	50 000 000	0	97 000 000
3. Vybavení objektu	Vlastní prostředky	1	3 000 000	0	300 000
4. Výstavba restauračního zařízení	Aktuálně obec neřeší	- - -	0	0	0
5. Dořešení návsi	Státní fondy, vlastní prostředky	4	15 000 000	8 000 000	7 000 000
Celkem			71 000 000	8 000 000	107 300 000

Zdroj: Vlastní zpracování

Z výše uvedené tabulky je patrné, že v tomto případě by obec musela vynaložit na celkové financování této stavby až 107 milionů korun ze svých finančních prostředků. Výši této částky ovlivňují úroky z úvěru, který by si obec v případě této varianty musela vzít.

Realizace této stavby by byla rozdělena do více let. To proto, aby obec mohla méně nákladné akce hradit pouze ze svých zdrojů. Celá akce by v tomto případě mohla trvat nejméně 7 let a na dalších necelých třicet let by se obec zadlužila a nemohla by v této době provádět nákladnější investice financované ze svých zdrojů.

Tabulka č.21. Časové schéma pesimistické varianty řešení středu obce

Etapa		1 rok	2 rok	3 rok	4 rok	5 rok	6 rok	7 rok
1	Demolice starého objektu							
2	Výstavba nového zařízení							
3	Vybavení objektu							
5	Dořešení návsi							

Zdroj: Vlastní zpracování

Tuto variantu bych obci doporučovala opravdu až jako krajní možnost, s důvodu vysokých vlastních finančních prostředků a velkých úroků.

ZÁVĚR

Tato diplomová práce je zaměřená na nalezení možností získání finančních prostředků k financování zejména investičních projektů obce Zašová, se zaměřením na realizaci projektu „Výstavba nového kulturně-společenského centra“ v Zašové.

Nejprve jsem provedla současnou a minulou analýzu hospodaření obce Zašová, se zaměřením na analýzu financování dosavadních investičních projektů obce. Z této analýzy a z teoretických poznatků jsem navrhla možnosti financování stávajících projektů obce. Po té jsem se zaměřila na navržení možnosti financování projektu „Výstavba nového kulturně – společenského centra“ ve středu obce.

Hospodářská situace v obci Zašová byla posouzena pomocí analýzy soběstačnosti obce, analýzy zadluženosti obce a v neposlední řadě byla provedena analýza rozpočtu obce a jeho jednotlivých složek příjmů a výdajů.

Z ukazatelů autarkie jsme zjistili, že obec Zašová je z hlediska běžných příjmů a výdajů soběstačná. Její běžné příjmy, které jsou tvořeny příjmy z daní a poskytovaných služeb, popř. neinvestičních dotací, pokryjí všechny běžné výdaje, a navíc ještě slouží k financování některých kapitálových výdajů, jako jsou stavby nových objektů atd.

Mohu říci, že obec Zašová ve sledovaných letech dosahovala velmi dobrých výsledků ukazatelé dluhové služby. Výjimkou byl pouze rok 2006, kdy hodnota ukazatele dluhové služby mírně překročila doporučenou hranici Ministerstva financí. Toto zvýšení však bylo způsobeno vysokými splátkami investičních úvěrů, které se obec sama rozhodla předčasně uhradit.

Z analýzy dotací a dosavadního způsobu financování projektu jsem se dozvěděla, že obec byla v minulých letech úspěšná asi v polovině žádostí o finanční podporu. Přibližně $\frac{3}{4}$ úspěšných žádostí pocházelo ze stáních fondů ČR, zbytek žádostí

tvořila finanční podpora z fondů EU. Vlastní prostředky na dofinancování popřípadě na předfinancování akcí obec čerpala z vlastní hospodářské činnosti a prodeje vlastního majetku. U nákladnějších akcí si obec zajišťovala finanční prostředky formou úvěru.

Další analýza, která byla v této práci provedena byla analýza rozpočtu obce. Tato analýza nám ukázala složení a výši jednotlivých druhů příjmů a výdajů dané obce. Následné návrhy pak vycházely především z výše a složení jednotlivých položek rozpočtu a jednotlivých výše uvedených analýz.

Tato práce obsahuje také návrhy možných způsobů financování současných projektů obce Zašová, které obec bude realizovat v letech 2009 a 2010. Jako hlavní zdroj financování těchto akcí bych obci doporučila využít vlastních finančních zdrojů, popřípadě financování prostřednictvím dodavatelského úvěru od firmy, která bude akci realizovat.

Stěžejní část práce tvoří analýza možných způsobu financování projektu „Výstavby kulturně - společenského centra“ ve středu obce. Podle těchto návrhů jsem následně určila optimistickou a pesimistickou variantu financování tohoto projektu.

Optimistická varianta obsahuje financování jednotlivých etap daného projektu, zejména prostřednictvím získání finančních prostředků z evropských fondů. Vlastní prostředky by obec u této varianty použila pouze na dofinancování jednotlivých projektů popřípadě na demolici stávajícího zařízení. Tato varianta je pro obec z hlediska financí, doby realizace a zadluženosti nejvýhodnější.

Naopak pesimistická varianta obsahuje financování především z vlastních zdrojů a formou úvěru. Tato varianta je pro obec velmi nákladná a obec se tak zadluží na mnoho let dopředu. Proto bych obci doporučila snažit se využít všech možných výzev z navržených dotačních titulů a projekty na tyto etapy velmi důkladně připravit, a zdůraznit zejména jejich potřebnost.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Odborná literatura

- [1] BAJER, P., MATYÁŠ, J. *Praktický průvodce dotacemi : z fondů evropské unie*. 1. Vyd. Brno : Eurospolečnost a.s., 2009. 122 s. ISBN 987-80-254-4017-9.
- [2] BAUEROVÁ, A., et al. *Řízení obcí I.* 1. vyd. Příbram : Professional Publishing, 2008. 263 s. ISBN 978-80-86946-76-4.
- [3] DOČKAL, V. *Šest let regionální politiky v ČR*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita. 2006. 115 s. ISBN 978-80-210-4399-2
- [4] KINŠT, J., PAROUBEK, J. *Rozpočtová skladba v roce 2007 a praktické příklady*. 1. vyd. Olomouc : ANAG, 2006. 255 s. ISBN 80-7263-356-2.
- [5] KLÍMOVÁ, V. *Regionální podpora podnikání*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita. 2007. 145s. ISBN 978-80-210-4399-2
- [6] KRAFTOVÁ, I. *Finanční analýza municipální firmy*. 1. vyd. Praha : C. H. Beck, 2002. 206 s. ISBN 80-7179-778-2.
- [7] MAČE, M. *Finanční analýza obchodních a státních organizací*. 1. vyd. Praha : Grada Publishing, a.s., 2006. 156 s. ISBN 80-247-1558-9.
- [8] MAREK, D., KANTOR, T. *Příprava a řízení projektů strukturálních fondů Evropské unie*. 1. vyd. Brno : Společnost pro odbornou literaturu - Barrister&Principal, 2007. 208 s. ISBN 978-20-87029-13-8.
- [9] MMR ČR, Odbor evropských fondů. *Abeceda fondů Evropské unie 2007-2013*. 1. vyd. Praha 1 : [s.n.], 2007. 29 s.
- [10] OCHRANA, František. *Veřejná volba a řízení veřejných výdajů : veřejná volba, alokace veřejných zdrojů a efektivnost*. 1. vyd. Praha : Ekopress, 2003. 184 s. ISBN 80-86119-71-8.
- [11] PEKOVÁ, J. *Hospodaření a finance územní samosprávy*. Praha : Management Press, 2004. 375 s. ISBN 80-7261-086-4.
- [12] PEKOVÁ, J., PILNÝ, J., JETMAR, M. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. 2. přeprac. vyd. Praha : ASPI, a. s., 2005. 556 s. ISBN 80-7357-052-1.
- [13] PŘICHYSTAL, A. *Kuchařka pro žadatele z fondů EU : aneb Jak uvařit dobrý*

- projekt*. 1. vyd. Nymburk : VEGA-L, 2008. 153 s s. ISBN 978-80-86757-94-0.
- [14] VILAMOŮVÁ, Š. *Jak získat finanční zdroje Evropské unie*. 1. vyd. Praha : Grada Publishing, 2004. 196 s. ISBN 80-247-0828-0.
- [15] WOKOUN, R. *Strukturální fondy a obce I.*. 1. vyd. Praha : ASPI, a.s. 2006. 146 s. ISBN 80-7357-138-2.

Internetové zdroje

- [16] *Businessinfo : integrovaný operační program* [online]. [cit. 2009-05-09]. Dostupný z WWW: <<http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/zdroje-financovani-z-eu-2007-2013/integrovaný-operacní-program/1001573/42337/>>.
- [17] *Fondy Evropské unie : Cíle regionální politiky* [online]. [cit. 2009-04-15]. Dostupný z WWW: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/getdoc/f35b30a8-c37b-44ec-abe4-ba01ec4294b6/Regionalni-politika-EU>>.
- [18] *Fondy Evropské unie : Regiony pro regionální politiku* [online]. [cit. 2009-04-15]. Dostupný z WWW: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/getdoc/f35b30a8-c37b-44ec-abe4-ba01ec4294b6/Regionalni-politika-EU>>.
- [19] *Fondy Evropské unie : Strukturální fondy a Fond soudržnosti* [online]. [cit. 2009-04-15]. Dostupný z WWW: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/getdoc/f35b30a8-c37b-44ec-abe4-ba01ec4294b6/Regionalni-politika-EU>>.
- [2 0] KOTRBA, R. *Regulace zadlužeností obcí a krajů. Zprávy Ministerstva financí České republiky : pro finanční orgány obcí a krajů* [online]. 2004, č. 3 [cit. 2009-02-15]. Dostupný z WWW: <http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/Zpravy_MF_cislo_3_rocnik04.pdf>.
- [21] *Ministerstvo financí České republiky : Finanční mechanismus EHP/Norsko - všeobecné informace* [online]. [cit. 2009-04-05]. Dostupný z WWW: <http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/fm_norska_vo.html>.
- [22] *Ministerstvo financí České republiky : Finanční pomoc Švýcarska - rámcová dohoda revize 2009* [online]. [cit. 2009-05-04]. Dostupný z WWW: <http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/eu_fin_pomoc_svyatska_zakl_info>.

html>.

- [23] *Ministerstvo financí České republiky : Regulace zadluženosti obcí a krajů – ukazatel dluhové služby* [online]. [cit. 2009-02-15]. Dostupný z WWW: <http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/ver_rozpocety_12197.html?year=2008>.
- [24] *PPP centrum České Republiky* [online]. [cit. 2009-04-15]. Dostupný z WWW: <<http://www.pppcentrum.cz/index.php?cmd=page&id=122>>.
- [25] *Strukturální fondy a obce : Operační program* [online]. [cit. 2009-04-05]. Dostupný z WWW: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/Informace-o-fondech-EU>>.
- [26] *Strukturální fondy a obce : Programy 2007 - 2013* [online]. [cit. 2009-03-20]. Dostupný z WWW: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/Programy-2007-2013>>.
- [27] *Strukturální fondy a obce : ROP NUTS II Střední Morava* [online]. 2009 [cit. 2009-04-04]. Dostupný z WWW: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/getdoc/d67b43ba-143b-4541-9624-8f9943ac3c15/ROP-NUTS-II-Stredni-Morava>>.
- [28] *Strukturální fondy a obce : Řízení fondů EU* [online]. [cit. 2009-04-04]. Dostupný z WWW: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/Informace-o-fondech-EU/Rizeni-fondu-EU>>.
- [29] *Strukturální fondy a obce : Stav čerpání* [online]. [cit. 2009-04-04]. Dostupný z WWW: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/getdoc/8e31bec4-8f21-4e12-89d3-614547b58c70/Stav-cerpani>>.
- [30] *Obec Zašová* [online]. [cit. 2009-01-24]. Dostupný z WWW: <<http://www.zasova.cz/>>.

SEZNAM ZKRATEK

ČR	Česká republika
ERDF	Evropský fond regionálního rozvoje
ESF	Evropský sociální fond
EU	Evropská unie
FRR	Fond regionálního rozvoje
FS	Fond soudržnosti
HDP	Hrubý domácí produkt
HSS	Politika hospodářské a sociální soudržnosti
MAS	Místní akční skupina
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
MF	Ministerstvo financí
NUTS I	stát v rámci EU
NUTS II	uměle vytvořený region soudržnosti v rámci EU
NUTS III	Kraje v rámci EU
NSRR	Národní strategický referenční rámec
OP	Operační program
OSVČ	osoby samostatně výdělečně činné
PPP	spolupráci veřejného a soukromého sektoru (Public Private Partnerships)
ROP	Regionální operační program
SF	Strukturální fondy
SM	Severní Morava
SFŽP	Státní fond životního prostředí
ZS	Zdravotní středisko

SEZNAM GRAFŮ, OBRÁZKŮ, SCHÉMAT A TABULEK

Seznam tabulek

Tabulka č.1. Základní SWOT analýza obce Zašová.....	15
Tabulka č.2. Hodnoty ukazatelů autarkie na bázi příjmů a výdajů (v %).....	20
Tabulka č.3. Výpočet ukazatele dluhové služby - teoreticky.....	23
Tabulka č.4. Výpočty ukazatele dluhové služby (v tis. Kč).....	24
Tabulka č.5. Struktura příjmů rozpočtu obce Zašová	26
Tabulka č.6. Struktura dotací obce Zašová.....	30
Tabulka č.7. Investiční dotace obce Zašová v letech 1997 až 2008.....	31
Tabulka č.8. Struktura výdajů rozpočtu obce Zašová.....	32
Tabulka č.9. Přijaté úvěry a jejich splátky (v tisících Kč).....	34
Tabulka č.10. Přehled indikativních alokací švýcarské pomoci.....	43
Tabulka č.11. Alokace finančních prostředků fondů EU mezi cíle politiky HSS v období 2007 - 2013.....	48
Tabulka č.12. Dotace získané v letech 2008 a 2009.....	61
Tabulka č.13. Plánovaný rozpočet na rok 2009.....	64
Tabulka č.13. Výpočet úroku z revolvingového úvěru na projekt Cyklostezka Bečva...66	
Tabulka č.14. Ukazatel dluhové služby – úvěr na projekt Cyklostezka Bečva.....	67
Tabulka č.15. Výpočet úroku z revolvingového úvěru na projekt Zelená Zašová.....	68
Tabulka č.16. Ukazatel dluhové služby – úvěr na projekt Zelená Zašová.....	69
Tabulka č.17. Ukazatel dluhové služby v případě uzavření dvou předchozích úvěrů.....	70
Tabulka č.18. Nákladové schéma optimistické varianty řešení středu obce.....	81
Tabulka č.19. Časové schéma optimistické varianty řešení středu obce.....	82
Tabulka č.20. Nákladové schéma pesimistické varianty řešení středu obce.....	82
Tabulka č.21. Časové schéma pesimistické varianty řešení středu obce.....	83

Seznam grafů

Graf č.1. Ukazatele autarkie na bázi příjmů a výdajů	21
Graf č.2. Ukazatel dluhové služby.....	25
Graf č.3. Struktura příjmů rozpočtu obce Zašová.....	26
Graf č.4. Struktura výdajů rozpočtu obce Zašová.....	33

Seznam obrázků

Obrázek č.1. Poloha obce Zašová	13
Obrázek č.2. Regiony soudržnosti v ČR.....	46

Seznam schémat

Schéma č.1. Posloupnost řídicích dokumentů.....	50
---	----

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č. 1. Rozpočet obce Zašová v letech 2002 až 2008

Příjmy	Čerpání rozpočtu2002	Čerpání rozpočtu2003	Čerpání rozpočtu2004	Čerpání rozpočtu2005	Čerpání rozpočtu2006	Čerpání rozpočtu2007	Čerpání rozpočtu2008
Daň z příjmů ze záv. činnosti	3 363 523,00	3 667 709,00	3 854 991,00	4 105 225,00	3 964 669,00	4 555 236,16	4 369 796,63
Daň z příjmů OSVČ	1 637 144,00	2 299 136,00	1 432 863,00	1 649 018,00	991 904,30	1 344 716,12	1 422 337,56
Daň z příjmů FO vyb.zvl.sazbou	-	-	195 085,00	200 753,00	250 286,00	293 932,41	366 051,18
Daň z příjmů FO j.n.	-	2 917,00	1 888,00	55,00	-	850 214,10	-
Daň z příjmů PO	3 318 779,00	3 683 813,00	4 025 558,00	5 027 110,00	4 631 217,00	5 210 301,62	6 348 123,00
Daň z příjmů za obce	344 720,00	845 370,00	2 139 310,00	794 080,00	711 100,00	2 762 640,00	1 185 000,00
Daň z přidané hodnoty	5 159 311,00	5 551 385,00	5 919 949,00	6 548 302,00	7 479 889,00	7 892 358,00	9 088 973,10
Poplatek za znečištění ovzduší	-	56,00	-	-	-	-	-
Odvody za odněti zem.půdy	8 300,00	16 715,00	2 377,00	-	-	0,80	3 369,00
Poplatek za svoz odpadu	691 777,90	605 065,00	808 423,00	868 356,00	860 311,00	863 693,00	882 566,00
Poplatek z ubyt.kapacit	2 916,00	-	-	-	-	-	-
Poplatek ze psů	44 320,00	42 300,00	49 433,00	51 284,00	51 300,00	53 667,00	55 420,00
Poplatek za užívání veř.prost.	228 490,00	190 091,00	372 189,00	213 605,00	148 379,00	190 514,00	203 800,00
Poplatek za provoz VHA	21 000,00	60 000,00	60 000,00	64 294,00	121 261,00	86 631,00	80 000,00
Odvod výtěžku z provoz.loterií	42 157,00	44 797,00	42 682,00	39 249,00	49 138,00	38 032,00	43 401,00
Správní poplatky	135 018,00	81 560,00	107 405,00	139 390,00	132 700,00	79 010,00	135 730,00
Daň z nemovitosti	823 041,00	823 303,00	808 809,00	780 408,00	783 506,00	789 126,19	827 428,00
Daňové příjmy celkem	15 820 496,90	17 914 217,00	19 820 962,00	20 481 129,00	20 175 660,30	25 010 072,40	25 011 995,47
Splátky půjček od obyvatelstva	736 160,00	667 893,30	636 484,80	791 622,10	622 849,30	669 048,10	261 646,91
Příjmy z poskyt.služeb	2 224 842,10	2 869 254,20	3 064 389,50	3 823 966,00	3 014 707,00	4 889 599,73	5 366 862,00
Příjmy z prodeje zboží	14 319,00	17 023,00	52 002,00	44 122,00	11 469,00	7 970,50	48 396,00
Příjmy z vlastní činnosti	-	-	-	-	-	12 100,00	4 050,00
Příjmy z pronájmu nemovitosti	1 201 997,55	1 299 650,25	1 448 226,80	1 079 861,20	926 293,70	845 635,20	1 006 904,50
Příjmy z pronájmu pozemků	8 196,00	8 608,00	34 452,00	37 274,00	27 468,00	33 107,00	48 733,00
Příjmy z pronájmu majetku	-	-	-	-	-	31 006,00	31 005,00
Příjmy z úroků	90 460,01	67 902,00	24 461,55	38 238,57	63 286,92	90 402,89	133 600,69
Příjmy z dividend	9 226,00	-	-	-	-	115 733,00	-
Přijaté sankční platby	-	-	-	-	-	20 000,00	-
Přijaté neinvestiční dary	15 000,00	25 500,00	165 500,00	65 500,00	57 500,00	50 000,00	48 000,00
Přijaté pojistné náhrady	31 480,00	-	-	-	-	5 401,00	-
Přijaté příspěvky a náhrady	34 851,00	62 534,00	165 275,00	65 601,00	76 185,00	108 669,00	123 682,60
Ostatní nedaňové příjmy	195,00	10 635,00	41 020,00	50 000,00	19 251,00	3 390,00	41 484,00
Nedaňové příjmy celkem	4 366 726,66	5 028 999,75	5 631 811,65	5 996 184,87	4 819 009,92	6 882 062,42	7 114 364,70
Příjmy z prodeje nemovitostí	128 820,00	1 000 000,00	-	-	1 200 000,00	-	-
Příjmy z prodeje pozemků	2 844 362,77	2 818 386,80	38 750,00	1 574 693,00	9 886 691,71	3 579 329,00	1 206 865,00
Příjmy z prodeje ostatního inv.majetku	-	2 008 000,00	1 925 001,00	-	-	-	134 500,00
Příjmy z prodeje dlouh.nehm.majetku	-	455 831,25	-	-	-	-	-
Příjmy z prodeje akcií	150 400,00	-	126 000,00	-	-	-	-
Kapitálové příjmy celkem	3 123 582,77	6 282 218,05	2 089 751,00	1 574 693,00	11 086 691,71	3 579 329,00	1 341 365,00
Neinvestiční dotace	580 500,00	590 338,00	723 000,00	725 000,00	738 000,00	733 883,00	743 819,00
Neinvestiční dotace ze SR	134 000,00	63 000,00	128 200,00	-	158 262,00	50 000,00	60 000,00
Neinv.transfery ze st. Fondů	-	-	-	-	-	-	178 000,00
Ostatní neinv. dotace ze SR	239 725,00	285 442,00	274 515,00	313 686,00	465 500,00	215 200,00	345 597,00
Neinv. přijaté dotace od obcí	304 000,00	313 040,00	330 000,00	306 900,00	303 600,00	348 100,00	302 500,00
Neinv. přijaté dotace od reg.org	10 562 000,00	11 707 000,00	12 758 400,00	315 700,00	63 245,00	152 689,00	125 150,00
Inv. přijaté dotace z VPK SR	20 000 000,00	15 000 000,00	663 432,00	7 000 000,00	-	-	-
Inv. přijaté dotace ze SF	6 565 766,00	950 454,00	-	720 000,00	-	-	-
Inv. přijaté dotace ost. ze SR	125 412,00	48 762,00	-	33 432,00	4 025 349,00	513 666,00	2 786,00
Inv. přijaté dotace od regionů	-	-	-	190 000,00	633 800,00	450 000,00	-
Dotace celkem	38 511 403,00	28 958 036,00	14 877 547,00	9 604 718,00	6 387 756,00	2 463 538,00	1 757 852,00
Příjmy celkem	61 822 209,33	58 183 470,80	42 420 071,65	37 656 724,87	42 469 117,93	37 935 001,82	35 225 577,17

Výdaje	Čerpání rozpočtu2002	Čerpání rozpočtu2003	Čerpání rozpočtu2004	Čerpání rozpočtu2005	Čerpání rozpočtu2006	Čerpání rozpočtu2007	Čerpání rozpočtu2008
Pěstební činnost	1 702 195,65	1 348 855,07	1 344 389,72	1 575 122,10	1 360 796,50	2 021 045,61	4 405 404,45
Silnice	2 478 997,40	3 067 147,60	3 045 909,10	5 967 652,03	6 010 107,96	3 586 786,40	2 476 793,98
Ostatní komunikace	-	-	-	-	-	-	498 683,00
Provoz veřejné silniční dopravy	327 023,04	137 500,00	137 500,00	139 500,00	140 750,00	140 500,00	140 500,00
Pitná voda	139 262,80	125 286,90	85 832,80	205 345,84	222 820,00	241 272,30	262 310,76
Odvádění, čist. odpadních vod	10 045 998,70	6 256 098,00	1 332 345,70	460 507,90	1 604 801,00	676 010,00	484 734,05
Záležitosti radiokomunikací	350 181,50	275 444,80	1 298 716,70	543 494,50	575 169,80	599 027,28	654 996,00
Předškolní zařízení	3 249 230,00	3 111 000,00	3 540 000,00	900 000,00	900 000,00	1 094 023,00	900 000,00
Základní školy	31 453 779,00	27 780 827,20	19 655 379,87	3 266 268,48	3 269 887,26	3 339 215,29	3 200 272,00
Kina	605 957,30	238 511,62	207 425,80	-	-	-	-
Činnosti knihovnické	96 992,50	78 930,20	103 821,50	153 997,00	58 077,30	52 647,20	62 474,30
Záležitosti kultury j.n.	619 313,30	469 433,76	575 958,10	510 973,76	577 058,17	664 836,53	586 664,23
Rozhlas a televize	42 649,95	35 679,00	38 440,00	431 782,00	285 344,00	101 751,00	118 697,00
Sděl. prostředky	164 953,10	159 725,10	165 796,80	136 924,50	171 375,20	113 799,66	112 699,64
Zájmová činnost v kultuře	-	-	-	-	-	164 956,00	1 037 660,00
Kult.,cirkve, sděl. pr.	43 346,40	33 217,10	63 208,50	56 295,60	53 304,50	61 242,50	610 503,32
Ostatní tělovýchovná činnost	506 709,00	100 000,00	98 351,50	107 000,00	-	-	6 020,00
Ambulantní péče j.n.	290 952,00	336 008,80	163 011,50	170 357,80	176 497,47	206 520,43	334 648,04
Bytové hospodářství	936 279,10	458 947,20	1 467 251,98	501 766,50	662 530,46	349 234,36	633 846,73
Veřejné osvětlení	536 322,90	585 074,00	505 338,90	666 654,61	424 923,79	897 022,82	929 809,36
Pohřebnictví	151 148,40	103 920,80	141 255,50	840 067,00	317 408,78	185 095,53	146 751,35
Územní plánování	1 921 214,00	2 529 505,00	3 732 558,00	637 948,20	6 286 600,00	8 138 425,50	362 971,00
Územní rozvoj	-	-	-	-	-	-	280 596,00
Komun. sl. a úz. rozvoj	1 618 101,40	1 485 498,55	1 807 849,20	1 329 310,27	1 020 532,85	1 604 375,28	2 024 810,07
Sběr a svoz komun. Odpadu	917 154,40	960 239,30	1 017 282,40	1 199 361,20	1 227 239,00	1 299 304,50	1 038 574,80
Využívání ost. odpadů	-	-	-	-	-	-	35 700,00
Ostatní odpady	-	-	-	-	-	14 875,00	-
Vzhled obcí a veř. zeleň	416 990,04	467 748,40	556 899,80	1 140 936,90	980 914,83	1 657 183,57	658 854,48
Dávky zdrav. postiž. obč.	27 500,00	29 000,00	23 000,00	24 000,00	26 000,00	-	-
Požární ochrana – dobrovolná část	408 139,23	502 812,22	568 350,74	375 948,06	451 163,85	526 021,50	756 660,09
Bezpečnost a veřejný pořádek	-	-	-	-	-	-	49500,00
Místní zastupitelské orgány	816 600,00	1 376 632,00	1 284 195,00	1 310 849,50	1 464 189,50	1 031 726,30	1 114 873,40
Volby do parlamentu	38 406,70	52 115,80	-	-	49 966,20	-	-
Volby do ZO, KZ	44 337,80	-	47 489,60	-	81 662,10	7 685,00	59 077,15
Volby do EP	-	-	49 810,60	-	-	-	-
Činnost místní správy	2 961 631,59	3 729 653,19	3 136 887,30	10 228 756,43	6 697 252,12	3 678 716,47	3 638 031,31
Př. a výd. z fin. oper.	711 513,90	347 400,18	281 213,16	267 364,80	304 316,87	288 697,52	262 331,23
Finanč.vypořádání min.let	1 400,00	51 255,50	10 884,20	30 899,80	-	18948,7	-
Ostatní činnosti j.n.	988 018,89	1 600 925,40	2 566 851,45	1 152 078,74	1 259 639,50	3 009 484,82	708 350,46
Výdaje celkem	64 612 299,99	57 834 392,69	49 053 205,42	34 331 163,52	36 660 329,01	35 770 430,07	28 593 798,20
Prebytek z předcházejícího roku	4 004 608,23	3 013 732,15	3 700 378,16	2 861 759,99	5 472 510,94	5 114 299,46	5 102 488,71
Zůstatek peněžních fondů k 1.1.	-510 236,90	-885 041,28	-519 616,67	-988 693,37	-1 268 593,76	-1 768 411,65	-34 693,84
Přijátá půjčka na kanalizaci 7	1 876 459,00	521 541,00	-	-	-	-	-
Přijatý investiční úvěr na ZŠ	-	-	6 000 000,00	-	-	-	-
Přijatý úvěr na financování Stračky	-	-	-	2 000 000,00	1 991 917,00	-	-
Půjčka z KÚ	-	-	-	-	-	40 000,00	-
Splátka hypotečního úvěru	-76 602,42	-184 303,10	-205 484,40	-218 810,40	-233 000,40	-248 110,50	-268 670,20
Splátka úvěru ze SFŽP na kanalizaci	-	-	-	-480 000,00	-1 918 000,00	-	-
Splátka investičního úvěru na ZŠ	-	-	-	-2 016 000,00	-2 016 000,00	-1 968 272,00	-
Splátka úvěru na stračku	-	-	-	-	-3 991 917,00	-	-
Splátka FRB	-	-	-	-	-	-	-1 700 000,00
Financování celkem	5 294 227,91	2 465 928,77	8 975 277,09	1 158 256,22	-1 963 083,22	1 169 505,31	4 799 124,67
Rozpočtová rezerva	2 504 137,25	2 815 006,88	2 342 143,32	4 483 817,57	3 845 705,70	3 334 077,06	11 430 903,64